

III. DODATNI IZVORI

LITERATURA

IZVORI

KONTAKTI

“Obrazovanje i učenje za ljudska prava mogu dati izniman doprinos ljudskoj sigurnosti isticanjem ciljeva ljudske sigurnosti u okviru ljudskih prava. U tom smislu razvijat će se suradnja članova Mreže za ljudsku sigurnost.”

DEKLARACIJA IZ GRAZA O NAČELIMA OBRAZOVANJA
ZA LJUDSKA PRAVA I LJUDSKE SIGURNOSTI, 2003.

A. LJUDSKA PRAVA – BORBA KOJA TRAJE – KRONOLOGIJA

BORBA I POVIJESNI DOGAĐAJI

Mnogi religijski tekstovi naglašavaju jednakost, dostojanstvo i dužnost pomaganja drugima

Prije više od 3000 godina indijske Vede, Agame i Upanišade; židovski tekstovi i Tora

Prije 2500 godina budistička Tripitaka i Aguttara-Nikaya i konfucijski analekti Nepokolebiva sredina i Veliko učenje

Prije 2000 godina kršćanski Novi zavjet; 600 godina kasnije islamski Ku'ran

XVIII.-XIX. STOLJEĆE

1789. Francuska revolucija i Deklaracija o pravima čovjeka i građanina

1815. Pobune robova u Latinskoj Americi i Francuskoj

1830-te Pokreti za socijalna i gospodarska prava - Ramakrishna u Indiji, vjerski pokreti na Zapadu

1840. Pokret Chartista u Irskoj traži opće pravo glasa i prava radnika i siromašnih

1847. Liberijska revolucija

1861. Ukidanje kmetstva u Rusiji

XX. STOLJEĆE

1900.-29.

1900.-15. Kolonizirani narodi u Aziji i Africi ustaju protiv imperijalizma

1905. Radnički pokreti u Europi, Indiji, i SAD; u Moskvi 300 000 radnika izlaze na ulice

1910. U Meksiku seljaci se mobiliziraju radi prava na zemlju

1914.-18. Prvi svjetski rat

1914. Počinju pokreti za neovisnost i nemiri u Europi, Africi i Aziji

1915. Pokolj Armenaca u Turskoj

1917. Ruska revolucija

1919. Opći prosvjedi protiv izostavljanja rasne jednakosti iz Konvencije o Ligi Naroda

KONFERENCIJE, DOKUMENTI I DEKLARACIJE

Etički kodeksi - Menes, Ašoka, Hamurabi, Drakon, Cyrus, Mojsije, Solomon i Manu
Potpisana Magna Carta, po kojoj suveren nije iznad zakona

1625. Nizozemski pravnik Hugo Grotius stvara početke međunarodnog prava

1690. John Locke razvija ideju prirodnih prava u Drugoj raspravi o vladi

1792. Mary Wollstonecraft objavljuje Obranu prava žena

1860-te Mirza Fath Ali Akhundzade u Iranu i Tan Sitong u Kini zalažu se za ravnopravnost spolova

1860-te Časopis La Camelia Rose Guerra zagovara ravnopravnost žena u cijeloj Latinskoj Americi

1860-te U Japanu Toshiko Kishida objavljuje esej "Govorim vam, sestre moje"

1860.-80. Preko 50 bilateralnih sporazuma o ukidanju trgovine robljem u svim područjima

1900. Prvi Sveafrički kongres u Londonu

1906. Međunarodna konvencija o zabrani noćnog rada žena u industriji

1907. Mirovna konferencija u Srednjoj Americi daje strancima pravo žalbe pred sudom u mjestu boravka

1916. Lenjin se bavi pravom na samoodređenje u djelu "Imperijalizam, najviši stadij kapitalizma"

1918. Wilson govori o samoodređenju u tekstu "Četrnaest točaka"

1919. Versajski ugovor naglašava pravo na samoodređenje i manjinska prava

1919. Sveafrički kongres traži pravo na samoodređenje kolonija

INSTITUCIJE

1809. U Švedskoj osnovana institucija ombudsmana

1815. Odbor za pitanje međunarodne trgovine robljem na Bečkom kongresu

1839. Udruženje protiv ropstva u Britaniji, kojeg slijedi Confederaç?o Abolicionista u Brazilu tijekom 1860-ih

1863. Međunarodni odbor Crvenog križa

1864. Međunarodno udruženje radnika

1898. Liga za ljudska prava, nevladina organizacija osnovna zbog afere Dreyfus

1902. Međunarodni savez za pravo glasa i ravnopravno građanstvo

1905. Sindikati osnivaju međunarodne federacije

1910. Međunarodni sindikat radnika u industriji ženske odjeće

1919. Liga naroda i Međunarodni sud pravde

1919. Međunarodna organizacija rada (ILO), zagovara ljudska prava u radnom pravu

1919. Međunarodna liga žena za mir i slobodu

1919. Nevladine organizacije za prava žena počinju se baviti pravima djece; Save the Children (Velika Britanija)

1920-te Kampanje za prava žena na kontracepciju, pod vodstvom Ellen Key, Margaret Sanger, Shizue Ishimoto

1920-te Opći štrajk i oružani sukob između radnika i vlasnika u industrijskim zemljama

1930.-49.

1930. U Indiji Gandhi predvodi stotine ljudi u maršu ka Dandiju kao prosvjed protiv poreza na sol

1939.-45. Hitlerov nacistički režim ubija 6 milijuna Židova; u koncentracijskim logorima ubija Rome, komuniste, sindikalne vođe, Poljake, Ukrajinice, Kurde, Armence, hendikepirane, Jehovine svjedoke i homoseksualce

1942. U Francuskoj René Cassin zalaže se za osnivanje međunarodnog suda za ratne zločine

1942. Vlada SAD-a internira oko 120 000 američkih Japanaca tijekom Drugog svjetskog rata

1942.-45. Antifašistička borba u mnogim europskim zemljama

1949. Kineska revolucija

1950.-59.

1950-te Ratovi za nacionalno oslobođenje i pobune u Aziji; neke afričke zemlje izborile neovisnost

1955. Pokret za politička i građanska prava u SAD; Martin Luther King Jr. predvodi bojkot autobusa u Montgomeryju (381 dan)

1923. Peta konferencija američkih republika u Santijagu u Čileu bavi se pravima žena

1924. Ženevska deklaracija o pravima djeteta

1924. Kongres SAD-a usvaja Snyderov zakon koji daje svim američkim starosjediocima puna građanska prava

1926. Ženevska konferencija usvaja Konvenciju o ropstvu

1930. Konvencija Međunarodne organizacije rada o prinudnom i prisilnom radu

1933. Međunarodna konvencija o suzbijanju trgovine punoljetnim ženama

1941. Predsjednik SAD-a Roosevelt definira četiri temeljne slobode - slobodu govora i vjere, slobodu od neimaštine i straha

1945. Povelja UN-a, u kojoj se naglašavaju ljudska prava

1948. Opća deklaracija o ljudskim pravima

1948. Konvencija Međunarodne organizacije rada o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje

1949. Konvencija Međunarodne organizacije rada o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje

1950. Europska konvencija za ljudska prava

1951. Konvencija Međunarodne organizacije rada o jednakim naknadama

1957. Konvencija Međunarodne organizacije rada o ukidanju prisilnog rada

1958. Konvencija Međunarodne organizacije rada o diskriminaciji u zapošljavanju i zanimanju

1922. 14 nacionalnih liga za ljudska prava osniva Međunarodnu federaciju liga za ljudska prava
1920-te Nacionalni kongres Britanske zapadne Afrike u Akri promiče samoodređenje

1925. Predstavnici osam nerazvijenih zemalja osnivaju Obojene svijeta u cilju okončanja rasne diskriminacije

1928. Međuamerička komisija o ženama osnovana radi borbe za priznavanje građanskih i političkih prava žena

1933. Organizacija izbjeglica

1935.-36. Međunarodno povjerenstvo za kazne i kaznionice s ciljem promicanja osnovnih prava zatvorenika

1945. Sudeња u Nirnbergu i Tokiju

1945. Ujedinjeni narodi

1946. UN-ova Komisija za ljudska prava

1948. Organizacija američkih država

1949. Vijeće Europe

1950. Komisija Međunarodne organizacije rada za utvrđivanje činjenica bavi se povredama sindikalnih prava

1951. Odbor Međunarodne organizacije rada za slobodu udruživanja

1954. Europska komisija za ljudska prava

1959. Europski sud za ljudska prava

1960.-69.

1960-te U Africi 17 zemalja ostvaruju pravo na samoodređenje kao i druge zemlje u svijetu

1962. Ujedinjeni poljoprivrednici Amerike organiziraju prosvjed radi zaštite radnike migranata u SAD-u

1960te-70te Feministički pokreti traže ravnopravnost

1970.-79.

1970-te Ljudska prava izazivaju široku pozornost - apartheid u Južnoj Africi, postupanja prema Palestincima na okupiranim područjima, mučenje političkih protivnika u Čileu "prljavi rat" u Argentini, genocid u Kambodži

1970-te Prosvjedi protiv arapsko-izraelskog sukoba, vijetnamskog rata, građanskog rata u Nigeriji - Bijafri

1976. Amnesty International dobija Nobelovu nagradu za mir

1980.-89.

1980-te Kraj južnoameričkih diktatura - u Argentini, Boliviji, Paragvaju, Urugvaju

1988. Na Filipinima mirni Pokret Snaga naroda zbacuje Markosovu diktaturu

1989. Trg Tiananmen

1989. Pad Berlinskog zida

1990.-2003.

1990-te Demokracija se širi Afrikom; Nelson Mandela oslobođen iz zatvora i izabran za predsjednika Južne Afrike

1990-te Etničko čišćenje u bivšoj Jugoslaviji, genocid i masovna kršenja ljudskih prava u Ruandi

1965. Međunarodna konvencija UN-a o ograničenju svih oblika rasne diskriminacije

1966. UN-ov Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

1966. UN-ov Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima

1968. Prva svjetska konferencija o ljudskim pravima u Teheranu

1973. Međunarodna konvencija UN-a o suzbijanju i kažnjavanju zločina apartheida

1973. Konvencija Međunarodne organizacija rada o minimalnoj dobi

1974. Svjetska konferencija o hrani u Rimu

1979. Međunarodna konvencija UN-a o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)

1981. Afrička povelja o ljudskim pravima i pravima naroda

1984. Konvencija UN-a protiv mučenja i okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnavanja

1986. UN-ova Deklaracija o pravu na razvoj

1989. UN-ova Konvencija o pravima djeteta

1990.-96. Globalne konferencije UN-a i sastanci na vrhu o djecu, obrazovanju, okolišu i razvoju, stanovništvu, ženama., socijalnom razvoju i ljudskim naseljima

1998. Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda

1999. Opcijski protokol uz CEDAW za

pojedinačne tužbe

1960. Međumerička komisija za ljudska prava održava prvu sjednicu

1961. Amnesty International

1963. Organizacija afričkog jedinstva

1967. Pontifikalno povjerenstvo za međunarodnu pravdu i mir

1970. Prve komisije za mir i pravdu u Paragvaju i Brazilu

1978. Helsinki Watch (Human Rights Watch)

1979. Međuamerički sud za ljudska prava

1983. Arapska organizacija za ljudska prava

1985. UN-ov Odbor za gospodarska, socijalna i kulturna prava

1988. Afrička komisija za ljudska prava i prava naroda

1992. Prvi Visoki povjerenik OEES-a za nacionalne manjine

1993. Prvi Visoki povjerenik OEES-a za ljudska prava imenovan na Bečkoj konferenciji

1993.-94. Međunarodni kazeni sud za bivšu Jugoslaviju i Ruandu

1998. Španjolska pokreće postupak izručenja čileanskog generala Pinocheta

1999. Liječnici bez granica dobijaju Nobelovu nagradu za mir

2000. Sud u Senegal optužuje bivšeg čadskog diktatora H. Habrea za "mučenje i barbarstvo"

2000. Eskalacija nasilja između Izraelaca i Palestinaca od 2000. (Al-Aqsa Intifada)

2001. UN i Kofi Annan dijele Nagradu za mir

2001. Teroristički napad na Svjetski trgovinski centar i Pentagon; predsjednik Bush započinje "rat protiv terorizma" napadajući "terorističku infrastrukturu" u Afganistanu

2002. Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju (ICTY) počinje suđenje Slobodanu Miloševiću

ožujak 2003. SAD napadaju Irak

1999. Konvencija Međunarodne organizacije rada o najgorim oblicima dječjeg rada

2000. Milenijski sastanak na vrhu: "Uloga UN-a u 21. stoljeću" (New York, 6 - 8. rujna)

2000. "Peking + 5" - Konferencija o pravima žena
2000. Opcijski protokol uz CEDAW za pojedinačne tužbe stupa na snagu

2001. Svjetska konferencija o rasizmu, rasnoj diskriminaciji, ksenofobiji i nesnošljivosti (Durban, Južna Afrika, 31. kolovoza - 7. rujna)

2002. Usvaja se Opcijski protokol uz UN-ovu Konvenciju protiv mučenja (opći sustav posjeta radi praćenja provedbe Konvencije)

2002. Svibanj 2002.: Opća skupština UN-a: Posebna sjednica o djeci

1995. Južnoafrička komisija za utvrđivanje istine i pomirbu

1995.-99. Deset zemalja iniciraju nacionalne akcijske planove zaštite i promicanja ljudskih prava

1999. Osniva se Mreža za ljudsku sigurnost

2002. Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda (MKS) stupa na snagu (1. srpnja 2002.)

2003. MKS počinje s radom 1. siječnja 2003.

IZVOR:

PRILAGOĐENO IZ "UNDP, IZVJEŠĆE O LJUDSKOM RAZVOJU 2000."

B. PREDLOŽENA LITERATURA O LJUDSKIM PRAVIMA

Sljedeće knjige sadrže temeljne informacije o međunarodnom sustavu ljudskih prava i njegovim izvorima. One predstavljaju korisnu osnovu za svakoga koga zanimaju pitanja ljudskih prava, osobito za one koji se bave obrazovanjem za ljudska prava. Nadalje, one također daju osnovno znanje i informacije za buduća istraživanja.

Naslov: **A Guide to Human Rights: Institutions, Standards, Procedures** (*Vodič o ljudskim pravima: Institucije, standardi, postupci*)

Autor / urednik: Janusz Simonides, Vladimir Volodin

Mjesto izdanja: Francuska

Izdavač: UNESCO

Godina izdanja: 2001.

Sadržaj: Ova publikacija daje sažetu informaciju o najvažnijim instrumentima ljudskih prava; postupcima i mehanizmima za zaštitu ljudskih prava; glavnim događajima i institucijama koje se bave pitanjima ljudskih prava. Namijenjena je svima koji se zanimaju za ljudska prava, osobito edukatorima, onima koji uče o ljudskim pravima, aktivistima i djelatnicima u masovnim medijima.

Naslov: **An Introduction to the International Protection of Human Rights** (*Uvod u međunarodnu zaštitu ljudskih prava*)

Autor / urednik: Hanski Raija i Suksi Markku (ur.)

Mjesto izdanja: Turku / Abo

Izdavač: Abo Academy University; Institute for Human Rights

Godina izdanja: 1999., II. izdanje

ISBN: 952-12-047-5

Sadržaj: Cilj je ove knjige dati opću i ujedno iscrpnu sliku međunarodne zaštite ljudskih prava. Ona je uvod u glavne sustave i standarde, a namjera joj je da posluži kao dopuna specijaliziranim studijama. Knjiga će naročito zanimati nediplomirane studente, ali je mogu na tečajevima o ljudskim pravima koristiti i djelatnici i aktivisti nevladinih organizacija, kao i svi drugi koje zanima ovo područje

Naslov: **Economic, Social and Cultural Rights: A Textbook** (Second revised edition) (*Gospodarska, socijalna i kulturna prava: Udžbenik: Dru-go izmijenjeno izdanje*)

Autor / urednik: Asbjorn Eide, Catarina Krause, Allan Rosas

Mjesto izdanja: Dordrecht; Boston; London

Izdavač: Martinus Nijhoff

Godina izdanja: 2001.

ISBN: 90-411-1595-1

Sadržaj: Ova je knjiga iscrpan udžbenik o međunarodno priznatim gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima. Također analizira u kakvom su odnosu ove kategorije s građanskim i političkim pravima. Drugo izmijenjeno izdanje sadrži poglavlja o ostvarivanju gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava u pojedinim zemljama.

Naslov: **Effective Strategies for Protecting Human Rights: Economic Sanctions, Use of National Courts and International Fora and Coercive Power** (*Djelotvorne strategije za zaštitu ljudskih prava: Ekonomske sankcije, obraćanje nacional-*

nim sudovima i međunarodnim forumima te sredstva prinude)

Autor / urednik: David Barnhizer (ur.)

Mjesto izdanja: Dartmouth

Izdavač: Ashgate

Godina izdanja: 2001.

Sadržaj: Ovaj tekst objedinjuje iskustva iz različitih područja vodećih zagovaratelja i aktivista za ljudska prava, iz kojih se mogu vidjeti strategije za zaštitu ljudskih prava. Knjiga utvrđuje strateške probleme i pristupe te nudi raspon strategija za sankcioniranje prekršitelja ljudskih prava i za sprječavanje ponašanja koja bi mogla voditi kršenju ljudskih prava. Autori priloga u knjizi su Noam Chomsky, Richard Goldstone, sudac Ustavnog suda Južne Afrike te David Rawson, veleposlanik SAD-a u Ruandi u vrijeme tragičnog genocida.

Naslov: **Human Rights: Concept and Standards** (*Ljudska prava: Koncept i standardi*)

Autor / urednik: Janusz Simonides (ur.)

Mjesto izdanja: Aldershot

Izdavač: Dartmouth Publishing Company Limited

Godina izdanja: 2000.

ISBN: 92-3-103589-4

Sadržaj: Ovaj svezak donosi promišljanja o povijesnim perspektivama i filozofskim temeljima ljudskih prava. Knjiga daje iscrpnu analizu građanskih, političkih, gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava, kao i prava osoba koje pripadaju ranjivim grupama, kao što su žene, djeca, manjine, starosjedilački narodi i radnici migranti. Prikazu-

je i veze između humanitarnog prava i ljudskih prava.

Naslov: **Human Rights: New Dimensions and Challenges: Manual on Human Rights** (*Ljudska prava: Nove dimenzije i izazovi: Priručnik o ljudskim pravima*)

Autor / urednik: Janusz Simonides

Mjesto izdanja: Brookfield (ao)

Izdavač: UNESCO, Ashgate

Godina izdanja: 1998.

ISBN: 1 84014 426 2

Sadržaj: Knjiga pokazuje povezanost i međuovisnost ljudskih prava, mira, demokracije, razvoja i okoliša. Analizira prepreke i opasnosti za ljudska prava, predlaže načine i sredstva njihova nadilaženja te razmatra pozitivne i negativne utjecaje globalizacije, informatičke revolucije i znanstvenog i tehnološkog napretka na ljudska prava.

Naslov: **Human Rights: Questions and Answers** (*Ljudska prava: Pitanja i odgovori*)

Autor / urednik: Leah Levin

Mjesto izdanja: Pariz

Izdavač: UNESCO

Godina izdanja: 1996.

ISBN: 92- 3-103261-5

Sadržaj: Knjiga daje temeljne informacije o najvažnijim instrumentima ljudskih prava, postupcima njihove primjene i aktivnostima međunarodnih organizacija na promicanju i zaštiti ljudskih prava. Knjiga koristi učenicima i nastavnicima kao i svima koji sudjeluju ili su zainteresirani za promicanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Naslov: **Human Rights Protection: Methods and Effectiveness** (*Zaštita ljudskih prava: Metode i učinkovitost*)

Autor / urednik: Frances Butlet

Mjesto izdanja: Haag

Izdavač: Kluwer

Godina izdanja: 2002.

ISBN: 90-411-1702-4

Sadržaj: Knjiga istražuje mehanizme zaštite ljudskih prava i njihovu učinkovitost u praksi. Sadrži obilje materijala koji pokazuju da je zaštita ljudskih prava danas ne manje važna nego ranije. U knjizi se istražuje što je potrebno za učinkovito ostvarivanje ljudskih prava.

Naslov: **Human Rights Reference Handbook** (*Referentni priručnik o ljudskim pravima*)

Autor / urednik: Theo R.G. van Banning, Willem J.M. van Genugten

Mjesto izdanja: Nizozemska

Izdavač: Ministarstvo vanjskih poslova Nizozemske, Odjel za ljudska prava, dobru upravu i demokratizaciju

Godina izdanja: 1999.

Sadržaj: Cilj je knjige pomoći međunarodnoj zajednici da razvije koherentniju i dosljedniju politiku ljudskih prava, koja bi omogućila unaprjeđenje poštivanja ljudskih prava širom svijeta.

Dostupno na Internetu: <http://www.minbuza.nl>

Naslov: **Human Rights Standards and the Responsibility of Transnational Corporations** (*Standardi ljudskih prava i odgovornost transnacionalnih korporacija*)

Autor / urednik: Michael K. Addo

Mjesto izdanja: Haag

Izdavač: Kluwer Law International

Godina izdanja: 1999.

Sadržaj: Knjiga se bavi pitanjima prirode i opsega odgovornosti korporacija u pogledu ljudskih prava. Trebaju li tvrtke biti odgovorne za kršenje ljudskih prava u koje su upletene one ili njihove podružnice? Kojim načelima se trebaju voditi poduzeća koja rade u zemljama poznatima po kršenju ljudskih prava? Je li samoregulacija dostatna, ili je ponašanje korporacija bolje regulirati nacionalnim zakonima ili međunarodnim kodeksima te na čemu se ti kodeksi trebaju temeljiti?

Naslov: **Human Rights Today. UN Briefing Papers** (*Ljudska prava danas. Dokumenti UN-a*)

Autor / urednik: Ujedinjeni narodi

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: United Nations Publications

Godina izdanja: 1998.

ISBN: 92- 1-100797-6

Sadržaj: Dokument naglašava konkretne mjere koje je UN poduzeo na međunarodnoj i nacionalnoj razini na unaprjeđenju svojih programa za ljudska prava i učinkovitijem djelovanju u suradnji s partnerima u vladama i civilnom društvu radi jamčenja ljudskih prava za sve. Također daje prikaz rada različitih međuvladinih tijela za ljudska prava.

Naslov: **International Encyclopedia of Human Rights: Freedoms, Abuses and Remedies** (*Međunarodna enciklopedija ljudskih prava: Slobode, zlorabe i lijekovi*)

Autor / urednik: Robert L. Maddex

Mjesto izdanja: Washington D.C.

Izdavač: CQ Press

Godina izdanja: 2000.

ISBN: 1-56802-490-8

Sadržaj: Ilustrirani referentni izvor koji sadrži pojmove i termine, sporazume, osobe i organizacije koje služe jamčenju ljudskih prava širom svijeta.

Naslov: **Manual on Human Rights Reporting** (*Priručnik o izvještavanju o ljudskim pravima*)

Autor / urednik: Ujedinjeni narodi

Mjesto izdanja: Geneva

Izdavač: United Nations Publications

Godina izdanja: 1997.

ISBN: 92-1-100752-6

Sadržaj: Glavna svrha Priručnika je da bude praktično sredstvo za vladine dužnosnike u pripremi i podnošenju izvješća koji su njihova obveza prema UN-ovim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima.

Naslov: **International Human Rights in Context: Law, Politics, Morals** (*Međunarodna ljudska prava u kontekstu: Pravo, politika, moral*)

Autor / urednik: Henry J. Steiner, Philipp Alston

Mjesto izdanja: Oxford

Izdavač: Oxford University Press

Godina izdanja: 2000.

ISBN: 0-19-829849-8

Sadržaj: Ovaj priručnik daje raznovrstan izbor pozorno uređenih primarnih i sekundarnih materijala s iscrpnim tekstovima, uredničkim komentarima i pitanjima za istraživanje. Pokriva široki raspon tema o ljudskim pravima: osnovne značaj-

ke međunarodnog prava, razvoj pokreta za ljudska prava; građanska, politička, gospodarska i socijalna prava; međunarodno humanitarno pravo; globalizacija; samoodređenje; prava žena; primjena i provedba.

Naslov: **International Human Rights Regime** (*Međunarodni režim ljudskih prava*)

Autor / urednik: Manfred Nowak

Izdavač: Kluwer Law International

Godina izdanja: 2003.

Sadržaj: Ovaj udžbenik daje kratak, ali sveobuhvatan uvod u ideju i doktrinu ljudskih prava kao i u strukturu, mehanizme i postojeće izazove za međunarodni sustav zaštite ljudskih prava.

Naslov: **Textbook on International Human Rights** (*Udžbenik o međunarodnim ljudskim pravima*)

Autor / urednik: Rhona K.M. Smith

Izdavač: Oxford University Press

Godina izdanja: 2003.

Sadržaj: Ovaj udžbenik uvodi nas u povijest ljudskih prava, opće i regionalne standarde i metode zaštite ljudskih prava kao i u niz konkretnih prava kao što su jednakost i nediskriminacija, pravo na život i manjinska prava.

Naslov: **UNDP Report 2000** (*UNDP – Izvješće 2000.*)

Autor / urednik: Ujedinjeni narodi

Mjesto izdanja: New York, Oxford

Izdavač: United Nations Publishing, Oxford University Press

Godina izdanja: 2000.

Sadržaj: Izvješća o ljudskom razvoju UNDP-a, koja se objavljuju svake godine, izvrstan su izvor informacija o tome što se zbiva u području ljudskih prava u širem kontekstu. Izvještaj UNDP-a za 2000. promatra ljudska prava kao neodvojivi dio razvoja i razvoj kao sredstvo ostvarivanja ljudskih prava.

Naslov: **Universal Human Rights in Theory and Practice** (*Opća ljudska prava u teoriji i praksi*)

Autor / urednik: Jack Donnelly

Mjesto izdanja: Ithaca, London

Izdavač: Cornell University Press

Godina izdanja: 2003., drugo izdanje

Sadržaj: Jack Donnelly razrađuje teoriju ljudskih prava, bavi se argumentima kulturnog relativizma i istražuje učinkovitost bilateralnih i multilateralne međunarodnih aktivnosti. Potpuno novo poglavlje drugog izdanja bavi se istaknutim pitanjima koja su se pojavila nakon hladnog rata, među kojima su humanitarne intervencije, demokratska i ljudska prava, «azijske vrijednosti», kolektivna prava, diskriminacija seksualnih manjina.

C. IZVORI U OBRAZOVANJU ZA LJUDSKA PRAVA

Poglavlje koje slijedi sadrži informacije o knjigama i materijalima u obrazovanju za ljudska prava, u rasponu od metodičkih uvoda do sveobuhvatnih priručnika u obrazovanju za ljudska prava.

OSNOVNE INFORMACIJE

Naslov: **Amnesty International Educators' Network Human Rights Education Resource Notebooks** (Priručnici o izvorima u obrazovanju za ljudska prava Mreže učitelja Amnesty Internationala)

Autor/urednik: Amnesty International

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: Amnesty International Educators' Network

Godina izdanja: 1997.

Jezici: engleski

Sadržaj: Zbirka programa obrazovanja za ljudska prava o specifičnim pitanjima, uključujući ljudska prava žena; prava djece; religija, rasa i etnička pitanja; urođenici; smrtna kazna; rješavanje sukoba i mir; te podučavanje ljudskih prava putem književnosti.

Naslov: **Human Rights Education for the Twenty-First Century** (Obrazovanje za ljudska prava za dvadesetprvo stoljeće)

Autor/urednik: George J. Andreopoulos; Richard Pierre Claude (urednici)

Mjesto izdanja: Philadelphia

Izdavač: University of Pennsylvania Press

Godina izdanja: 1997.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ova knjiga prethodno neobjavljenih eseja odnosi se na konceptualne i praktične probleme te na izazove obrazovanja za ljudska prava. Knjiga je namijenjena praktičarima, ne samo kao teorijski vodič već i kao temeljni savjetnik glede planiranja i primjene programa formalnih i neformalnih aktivnosti obrazovanja za ljudska prava.

Naslov: **Human Rights Here and Now: Celebrating the Universal Declaration of Human Rights** (Ljudska prava ovdje i sad: Uz proslavu Opće deklaracije o ljudskim pravima)

Autor/urednik: Nancy Flowers

Mjesto izdanja: University of Minnesota

Izdavač: Human Rights Resource Center

Godina izdanja: 1997.

Jezici: engleski

Sadržaj: Početnica u obrazovanju za ljudska prava koja sadrži temeljne informacije i strategije za podučavanje o ljudskim pravima i aktivnosti za različite dobne grupe i situacije.

Dostupna online: <http://www.hrusa.org/hrh-and-n/default.htm>

Naslov: **Methodologies for Human Rights Education** (Metodologije obrazovanja za ljudska prava)

Autor/urednik: Richard Pierre Claude

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: NY: People Decade for Human Rights Education

Godina izdanja: 1995.

Jezici: engleski

Sadržaj: Praktični uvod u pedagogiju obrazovanja za ljudska prava, koji uključuje i esej o pravu na poznavanje svojih prava, vodič za planiranje kurikula, prijedloge za osnaživanje i rad s posebnim grupama korisnika, te metode vrednovanja.

<http://www.pdhre.org>

Naslov: **Tips for the Classroom** (Naputci za učionice)

Autor/urednik: Felisa Tibbitts

Mjesto izdanja: Cambridge, MA, Amsterdam

Izdavač: HREA

Godina izdanja: 1996.

Jezici: engleski

Sadržaj: Praktične vježbe koje se mogu koristiti u usavršavanju učitelja. Uključuje naputke za vođenje rasprave, utvrđivanje pravila rasprave, rad u parovima i malim grupama, razvijanje nastavnog sata i njegovo vrednovanje.

Dostupno na: <http://www.hrea.org/pubs/tips.html>

PRIRUČNICI I NASTAVNI MATERIJALI

Za djecu

Naslov: **ABC of Teaching Human Rights: Practical Activities for Primary and Secondary Schools** (Abeceda podučavanja ljudskih prava: Praktične aktivnosti za osnovne i srednje škole)

Autor/urednik: UN Publications

Mjesto izdanja: New York, Ženeva

Izdavač: UN Centre for Human Rights

Godina izdanja: 1989.

Jezici: engleski

Sadržaj: Cilj je ove knjige potaknuti osvještavanje i razumijevanje ljudskih prava pružajući temeljne informacije o pravima i poštivanju sebe i drugih, u kontekstu Opće deklaracije o ljudskim pravima. Predložene su aktivnosti za djecu svih dobnih grupa; one za mladu djecu usmjerene su na njegovanje osjećaja samopoštovanja i poštivanja drugih.

Naslov: **All Human Beings ... A Manual for Human Rights Education** (Sva ljudska bića ... Priručnik za obrazovanje za ljudska prava)

Autor/urednik: UNESCO

Mjesto izdanja: Paris

Izdavač: UNESCO Publishing

Godina izdanja: 1998.

Jezici: engleski

Sadržaj: Tiskan povodom pedesete obljetnice Opće deklaracije o ljudskim pravima, ovaj priručnik ima za cilj pomoći učenicima i učiteljima osnovnih i srednjih škola u razumijevanju općih načela ljudskih prava. Sadrži temeljnu dokumentaciju, posebne nastavne materijale te praktične vježbe.

Naslov: **Educating for Human Dignity: Learning about Rights and Responsibilities** (Obrazovati za ljudsko dostojanstvo: Učenje o pravima i odgovornostima)

Autor/urednik: Betty A. Reardon

Mjesto izdanja: Philadelphia

Izdavač: Pennsylvania Studies in Human Rights

Godina izdanja: 1995.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ovo je jedna od najvažnijih knjiga iz područja obrazovanja za ljudska prava za osnovnoškolsku i srednjoškolsku razinu. Pisana je za učitelje kao i za trenere učitelja. To je izvor koji nudi vodstvo i radne materijale za podučavatelje u obrazovanju za ljudska prava od dječjeg vrtića do srednje škole. Otvara mogućnosti holističkog pristupa obrazovanju za ljudska prava.

Naslov: **First Steps: A Manual for Starting Human Rights Education** (Prvi koraci: Priručnik za početno obrazovanje za ljudska prava)

Autor/urednik: Amnesty International

Mjesto izdanja: London

Izdavač: Amnesty International

Godina izdanja: 1996.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ovaj je priručnik razvio Amnesty International osobito za korištenje u istočnoj i srednjoj Europi. Priručnik se upotrebljava u velikom broju zemalja regije. *Prvi koraci* su zamišljeni kao obrazovni alat učitelja i kao izvor za organizirane aktivnosti u obrazovnom okružju. Tekst nudi ukupno 27 lekcija za mladu djecu (do 12 godina) i 18 lekcija za djecu starije dobi.

Naslov: **Human Rights for Children: A Curriculum for Teaching Human Rights to Children Ages 3 – 12** (Ljudska prava za djecu: Kurikulum za podučavanje o ljudskim pravima djece od 3 do 12 godina)

Autor/urednik: Virginia Hatch, Patsy Hegstad, Norman Heimgarten

Mjesto izdanja: Alameda, Kalifornija

Izdavač: Hunter House, Inc. Publishers

Godina izdanja: 1992.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ova knjiga s izvorima za učitelje usmjerena je na deset temeljnih načela koja proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta. Knjiga sadrži strategije i aktivnosti podučavanja za učitelje.

Naslov: **Raising Children with Roots, Rights & Responsibilities: Celebrating the UN Convention on the Rights of the Child** (Odgajati djecu o korijenima, pravima i odgovornostima: Uz proslavu UN-ove Konvencije o pravima djeteta)

Autor/urednik: Lori Dupont, Joanne Foley, Annette Gagliardi

Mjesto izdanja: University of Minnesota

Izdavač: Human Rights Resource Center, Stanley Foundation

Godina izdanja: 1999.

Jezici: engleski

Sadržaj: Knjiga predstavlja odgovor na zahtjev utvrđen u Preambuli Opće deklaracije o ljudskim pravima, jer potiče svakog pojedinca i svako društveno tijelo da 'nastoji podučavanjem i obrazovanjem promicati poštivanje tih prava i sloboda'.

Naslov: **Siniko: Towards a Human Rights Culture in Africa** (Siniko: Ususret kulturi ljudskih prava u Africi)

Autor/urednik: Amnesty International – International Secretariat

Mjesto izdanja: London

Izdavač: Amnesty International

Godina izdanja: 1999.

Jezici: engleski i francuski

Sadržaj: Ovaj priručnik za učitelje i odgajatelje u Africi koji rade s mladim ljudima u formalnom i neformalnom obrazovnom okruženju i žele uvesti ljudska prava u svoju odgojnu praksu, zamišljen je kao temeljni uvod – sa savjetima o metodologiji, aktivnostima za stariju i mlađu djecu te idejama za aktivnosti.

Naslov: **Tolerance – the Threshold of Peace: Primary School Resource Unit** (Snošljivost – Prag mira: Izvor za osnovnu školu)

Autor/urednik: Betty A. Reardon

Mjesto izdanja: Paris

Izdavač: UNESCO Publishing

Godina izdanja: 1997.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ovaj svezak jedan je od tri sveska koje je izradio UNESCO kao doprinos Godini snošljivosti Ujedinjenih naroda, 1995., te početku Desećljeća obrazovanja za ljudska prava Ujedinjenih naroda (1995. – 2004.). To je dio UNESCO-va Cjelovitog okvira djelovanja u obrazovanju za mir, ljudska prava i demokraciju.

Naslov: **One World, One Earth, Educating Children with Social Responsibility** (Jedan svijet, jedna Zemlja: Odgajati djecu za društvenu odgovornost)

Autor/urednik: Rob Collins i Merryl Hammond

Mjesto izdanja: Gabriola Island, Britanska Kolumbija

Izdavač: New Society Publishers

Godina izdanja: 1993.

Jezici: engleski

Sadržaj: *Jedan svijet, jedna Zemlja* udžbenik je za odrasle koji žele raditi s djecom u istraživanju mira, te u pitanjima okoliša i socijalne pravde. Sadržaj osjetljive rasprave o tome kako učiti zajedno s mladima i voditi mlade ljude, te detaljne napomene za organiziranje grupe unutar postojećih institucija (škola, izviđačkih grupa, crkava), stvarajući kooperativno okruženje za učenje, što uključuje širu zajednicu i održavanje entuzijazma.

Mladi

Naslov: **Compass – A Manual on Human Rights Education with Young People** (Kompas – Priručnik o obrazovanju za ljudska prava za mlade ljude)

Autor/urednik: Vijeće Europe

Mjesto izdanja: Strasbourg

Izdavač: Vijeće Europe

Godina izdanja: 2002.

Jezici: engleski, ruski, hrvatski

Sadržaj: Ovaj obrazovni vodič predstavlja širok raspon pristupa temama i metodama koje bi trebale nadahnjivati sve koje zanimaju ljudska prava, demokracija i građansko društvo. Vodič također daje 49 radnih listića za cjelovite praktične aktivnosti, nudeći detaljni okvir za radne aktivnosti u školi te odgovarajuće tekstove i dokumente.

Naslov: **Economic and Social Justice: A Human Rights Perspective** (Gospodarska i socijalna pravda: Perspektive ljudskih prava)

Autor/urednik: David A. Shiman

Mjesto izdanja: University of Minnesota

Izdavač: Human Rights Resource Center; Stanley Foundation

Godina izdanja: 1999.

Jezici: engleski

Sadržaj: Knjiga nudi informacijsku podlogu, ideje za poduzimanje akcija i interaktivnih aktivnosti koje ljudima mogu pomoći da o ljudskim pravima razmišljaju na širi način. Nastoji pomoći u određivanju pitanja kao što su beskućništvo, siromaštvo, glad i neodgovarajuća zdravstvena skrb, ne samo u smislu 'gospodarskih i socijalnih problema' nego i kao izazova za ljudska prava.

Naslov: **Education Pack: Ideas, Resources, Methods and Activities for Informal Intercultural Education with Young People and Adults** (All Different All Equal Campaign) (Obrazovni paket: Ideje, izvori, metode i aktivnosti za neformalno interkulturalno obrazovanje mladih ljudi i odraslih: Kampanja Svi različiti – Svi jednaki)

Autor/urednik: Mark Taylor, Pat Brander, Carmen Cardenas, Rui Gomes i Juan de Vincente Abad

Mjesto izdanja: Strasbourg

Izdavač: Vijeće Europe

Godina izdanja: 1995.

Jezici: engleski, francuski

Sadržaj: Obrazovni paket *Svi različiti – Svi jednaki* razvila je Uprava za mlade Vijeća Europe kao dio Kampanje europske mladeži protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i nesnošljivosti. Obrazovni paket je knjiga kojoj je namjera koristiti okruženje neformalnog obrazovanja, ali aktivnosti mogu biti uključene i u okruženje učionica. Knjiga ima dva glavna dijela, prvi se bavi ključnim poj-

movima interkulturalnog obrazovanja, a u drugome se predlažu aktivnosti, metode i izvori.

Naslov: **Human Rights for All** (Ljudska prava za sve)

Autor/urednik: Edward O'Brien, Eleanor Greene i David McQuoid-Mason

Mjesto izdanja: Minneapolis

Izdavač: National Institute for Citizenship Education in the Law (NICEL)

Godina izdanja: 1996.

Jezici: engleski, ruski, rumunjski, mađarski, španjolski

Sadržaj: *Ljudska prava za sve* udžbenik je koji je namijenjen uporabi u cjelogodišnjem kurikulumu. To je udžbenik za učenike, a ujedno priručnik za učitelje. Namijenjen je srednjim školama (uzrast od 12 do 18 godina), ali se može koristiti i za odrasle. Lekcije se nižu logički od izvora i klasifikacije ljudskih prava do sadržaja političkih, socijalnih i gospodarskih prava, te postupaka za suočavanje s kršenjima ljudskih prava.

Naslov: **It's Only Right! A Practical Guide to Learning about the Convention on the Rights of the Child** (To je jedino pravo! Praktični vodič u učenju o Konvenciji o pravima djeteta)

Autor/urednik: Susan Fountain

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: UNICEF

Godina izdanja: 1993.

Sadržaj: Knjigu je izdao UNICEF, a namijenjena je učiteljima koji rade s učenicima od trinaest godina naviše. Knjiga je razvijena suradnjom sa stručnjacima iz Latinske Amerike, Azije, Afrike,

Zapadne Europe i Sjeverne Amerike, a namijenjena je različitim nacionalnim kontekstima. Središnja snaga ovog vodiča je njegov multikulturalni pristup. Navedeni su primjeri iz različitih zemalja, koji ohrabruju učenike da koriste komparativni pristup u razumijevanju situacija u kojima se nalaze djeca. Druga značajna osobina ove knjige je poglavlje o poduzimanju akcija, koje vodi učenike kroz pitanja identifikacije problema te istraživanja i planiranja projekta.

Naslov: **Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights: A Human Rights Perspective** (Prava homoseksualaca, biseksualaca i transseksualaca: Gledište ljudskih prava)

Autor: Dave Donahue

Mjesto izdanja: Minneapolis

Izdavač: University of Minnesota Human Rights Resource Center

Godina izdanja: 2000.

Jezik: engleski

Sadržaj: Program razvija podrobno istraživanje i odgovorno djelovanje među srednjoškolcima u odnosu na prava homoseksualaca, biseksualaca i transseksualaca.

Naslov: **Our World, Our Rights** (Naš svijet, naša prava)

Autor: Margot Brown

Mjesto izdanja: London

Izdavač: Educators in Human Rights Network

Godina izdanja: 1995.

Jezici: engleski

Sadržaj: *Naš svijet, naša prava* izradili su Mreža učitelja u ljudskim pravima (Educators in Human

Rights Network) i britanski ogranak organizacije Amnesty International za više razrede osnovne škole (dob 8 – 12). Namjena je knjige upoznati djecu s Općom deklaracijom o ljudskim pravima, te sadrži 20 lekcija koje se mogu koristiti u školi, ali i u izvanškolskom okruženju. Iako je prvenstveno osmišljena za korištenje u Ujedinjenom Kraljevstvu, odgajatelji iz drugih zemalja mogu će prilagoditi nastavne jedinice kako bi odgovarale njihovom lokalnom kontekstu.

Naslov: **The Human Rights Education Handbook: Effective Practices for Learning, Action and Change** (Udžbenik za obrazovanje za ljudska prava: Djelotvorni zadaci za učenje, akciju i promjene)

Autor/urednik: Nancy Flowers

Mjesto izdanja: University of Minnesota

Izdavač: Human Rights Resource Center, Stanley Foundation

Godina izdanja: 2000.

Jezici: engleski

Sadržaj: Namjena je priručnika pomoći odgajateljima u području ljudskih prava u njihovom radu. Radi unapređenja obrazovanja za ljudska prava u svim oblicima knjiga donosi iskustva mnogih odgajatelja i organizacija, ilustrirajući njihovu djelotvornu praksu i uvide.

Naslov: **Tolerance – the Threshold of Peace: Secondary School Resource Unit** (Snošljivost – Prag mira: Izvor za srednju školu)

Autor/urednik: Betty A. Reardon

Mjesto izdanja: Paris

Izdavač: UNESCO Publishing

Godina izdanja: 1997.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ovaj svezak jedan je od triju svezaka koje je izradio UNESCO kao doprinos Godini snošljivosti Ujedinjenih naroda, 1995. i početku Desetljeća obrazovanja za ljudska prava Ujedinjenih naroda (1995. – 2004.). To je dio UNESCO-va Cjelovitog okvira djelovanja u obrazovanju za mir, ljudska prava i demokraciju.

Odrasli

Naslov: **A Call for Justice** (Zov pravde)

Autor/urednik: PDHRE

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: PDHRE

Godina izdanja: 2000.

Jezici: engleski

Sadržaj: Knjiga govori o obvezama vlada u provođenju ljudskih prava te o ljudskopravnom okviru kojim se osnažuje djelovanje nevladinih udruuga, zajednice i svih onih koji su posvećeni poštivanju ljudskih prava. GRUPE: Starije osobe, djeca i mladi, osobe drugačijih sposobnosti, starosjedioci, radnici migranti, manjinske i etničke grupe, izbjeglice, žene.

PITANJA: Razvoj, diskriminacija, obrazovanje za zdrav okoliš i stanovanje, zarađivanje za život i zemlja, sudjelovanje; mir i razoružanje, siromaštvo, rasa, vjera, seksualna orijentacija, rad.

Naslov: **Learning, Reflecting and Acting: 149 Activities Used in Learning Human Rights** (Učenje,

razmišljanje i djelovanje: 149 aktivnosti u učenju ljudskih prava)

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: PDHRE

Sadržaj: Ova knjiga PDHRE-a je kompilacija programa izobrazbe iz cijelog svijeta.

Naslov: **Passport to Dignity** (Putovnica za dostojanstvo)

Autor/urednik: PDHRE

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: PDHRE

Godina izdanja: 2001.

Jezici: engleski

Sadržaj: 536 stranica vodiča i radne bilježnice prikazuje holističku prirodu ljudskih prava kao moćnog oružja za akcije u postizanju pune jednakosti, dobrostanja i sudjelovanja u odlučivanju koje određuje živote žena. Uz ovaj priručnik preporučujemo video-seriju 'Žene drže nebo' koja sadrži osam kratkih priča.

Naslov: **Popular Education for Human Rights: 24 Participatory Exercises for Facilitators and Teachers** (Popularno obrazovanje za ljudska prava: 24 participativne vježbe za moderatore i učitelje)

Autor/urednik: Richard Pierre Claude

Mjesto izdanja: Amsterdam

Izdavač: Human Rights Education Associates

Godina izdanja: 2000.

Sadržaj: Priručnik za izobrazbu s vježbama smišljenim za neformalno temeljno obrazovanje koji naglašava između ostalog: žensko pitanje i pitanje djece, te određene vrijednosti, npr. poštivanje

dostojanstva i poštena pravila, veze između ljudskih prava i odgovornosti, izgradnju civilnog društva, suprotstavljanje predrasudama, 'informacije za osnaživanje', itd. Metode koje traže visok stupanj sudjelovanja iz priručnika mogu se primijeniti na različite sredine i kulture te se, iako su osmišljene za popularno obrazovanje, ipak mogu uspješno koristiti i u programima formalnog obrazovanja.

Engleska verzija cijelog teksta dostupna je na: <http://www.hrea.org/pubs/claude00.html>

Naslov: **Self-Help Human Rights Education Handbook** (Priručnik za samopomoć u obrazovanju za ljudska prava)

Autor/urednik: J. Paul Martin

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: Center for Study of Human Rights, Columbia University

Godina izdanja: 1996.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ovaj online-priručnik osmišljen je kao pomoć iskusnim kao i budućim podučavateljima u području ljudskih prava. Postavlja jasne obrazovne ciljeve za programe o ljudskim pravima, nastoji unaprijediti sposobnosti podučavatelja u pogledu planiranja i vrednovanja programa, te ih vježba kako da izvuku najviše što mogu od dostupnih nastavnih materijala i kreiraju vlastite materijale kad je to nužno ili moguće.

Dostupan online na: http://www.hrea.org/erc/Library/curriculum_methodology/SELFHELP.html

Naslov: **Tolerance – the Threshold of Peace: Teacher-training Resource Unit** (Snošljivost – Prag mira; Izvor za izobrazbu učitelja)

Autor/urednik: Betty A. Reardon

Mjesto izdanja: Paris

Izdavač: UNESCO Publishing

Godina izdanja: 1997.

Jezici: engleski

Sadržaj: Ovaj svezak jedan je od triju koje je izradio UNESCO kao doprinos Godini snošljivosti Ujedinjenih naroda, 1995. i početku Desetljeća obrazovanja za ljudska prava Ujedinjenih naroda (1995. – 2004.). To je dio UNESCO-va Cjelovitog okvira djelovanja u obrazovanju za mir, ljudska prava i demokraciju.

Naslov: **“We the Peoples”: The Role of the United Nations in the Twenty-first Century: Briefing Papers for Students** (“Mi narodi”: Uloga Ujedinjenih naroda u dvadesetprvom stoljeću: Podsjetnici za učenike)

Autor/urednik: Ujedinjeni narodi

Mjesto izdanja: New York

Izdavač: UN

Godina izdanja: 2001.

Jezici: engleski

Sadržaj: Publikacija je izvor za učitelje o izazovima s kojima se danas suočava čovječanstvo te o tome što vlade i narodi mogu učiniti da se s njima suoče. Sadrži osnovne informacije, statističke podatke, priče, izvore te prijedloge aktivnosti za učenike u razredu.

OBRAZOVANJE ZA LJUDSKA PRAVA NA INTERNETU

Nastavni materijali

Baza podataka o obrazovanju za ljudska prava UNHCHR-a

<http://193.194.138.190/hredu.nsf>

Ova baza podataka **Visokog povjerenika za ljudska prava Ujedinjenih naroda (UNHCHR)** osigurava informacije o organizacijama, materijalima i programima za obrazovanje za ljudska prava. Baza podataka je doprinos Desetljeću obrazovanja za ljudska prava Ujedinjenih naroda (1995. – 2004.) i cilj joj je olakšati razmjenu informacija u području obrazovanja za ljudska prava i usavršavanje svih zainteresiranih sudionika.

Vidi također: <http://193.194.138.190/education/main.htm>

Ovo je glavna UNHCHR-ova stranica o obrazovanju i izobrazbi za ljudska prava. Sadrži između ostalog materijale i aktivnosti UNHCHR-a te poveznice na internetske stranice o obrazovanju za ljudska prava.

Council of Europe Portal (Portal Vijeća Europe)

<http://www.coe.int/portals.asp>

Stranice Vijeća Europe pod rubrikom Odnosi s javnošću nude dvije povezne stranice: Činjenice o obrazovanju te Činjenice o ljudskim pravima.

One nude opće informacije o povijesti Vijeća Europe, europskoj povijesti, kulturi i jezicima, ali i informacije o ljudskim pravima i njihovoj zaštiti. Činjenice o ljudskim pravima sadrže zaštitu ljudskih prava, nude pojednostavljenu verziju Europske konvencije za ljudska prava te sadrže velik broj vježbi i igara.

UNICEF

<http://www.unicef.org>

UNICEF pod poveznicom “obrazovanje za ljudska prava” nudi niz tema u području obrazovanja za ljudska prava, te niz drugih poveznica. Naprimjer, može se pronaći poveznica na stranicu s crtanim filmovima o pravima djece.

United Nations Cyberschoolbus (Kiber-školski autobus Ujedinjenih naroda)

<http://www.cyberschoolbus.un.org>

Kiber-školski autobus Ujedinjenih naroda stvoren je 1996. godine kao obrazovna online-sastavnica Projekta o globalnom podučavanju i učenju, čija je misija promicati obrazovanje o međunarodnim pitanjima i Ujedinjenim narodima. Projekt stvara visokokvalitetne nastavne materijale i aktivnosti koji su osmišljeni za korištenje u obrazovanju (na razini osnovne i srednje škole) te za usavršavanje učitelja. Na toj se internetskoj stranici mogu pronaći brojne aktivnosti i projekti koji učenike uvode u globalna pitanja na interaktivni, angažirajući i zabavni način.

Human Rights Education Associates – HREA
(Udruga za obrazovanje za ljudska prava)

<http://www.erc.hrea.org>

HREA je međunarodna nevladina organizacija koja nudi podršku učenju o ljudskim pravima; osposobljava aktiviste i profesionalce; razvija nastavne materijale i programe; djeluje na razvoju zajednica putem online-tehnologija. Elektronski centar o izvorima HREA-e je online-knjižnica materijala za obrazovanje i izobrazbu u ljudskim pravima. Tu je i online-forum, baza podataka i poveznice na druge organizacije i izvore. To je novi dio internetskih stranica HREA-e.

People's movement for Human Rights Education
(Narodni pokret obrazovanja za ljudska prava)

<http://www.pdhre.org>

Internetske stranice ove organizacije u obrazovanju za ljudska prava posvećene su učenju o ljudskim pravima radi socijalnih i ekonomskih promjena. Stranice nude poveznice na metodologiju i nastavne materijale u obrazovanju za ljudska prava. Također su i koristan izvor za sve koje zanima da doznaju više o inicijativi Gradovi za ljudska prava.

Human Rights Internet, HRI (Ljudska prava na Internetu)

<http://www.hri.ca>

Utemeljen 1976. godine, HRI je vodeća organizacija u razmjeni informacija o ljudskim pravima na razini svjetske zajednice. HRI se posvetio jačanju

statusa aktivista i organizacija za ljudska prava kao i obrazovanju vladinih i nevladinih agencija, službenika i ostalih sudionika u javnoj i privatnoj sferi. Nadalje, cilj mu je ojačati ulogu civilnog društva u podizanju svijesti o različitim pitanjima ljudskih prava.

National Center for Human Rights Education – NCHRE (Nacionalni centar za obrazovanje za ljudska prava)

<http://www.nchre.org>

Misija NCHRE-a je razvijati pokret za ljudska prava u Sjedinjenim Američkim Državama podučavajući vođe zajednice i studente aktiviste da primjenjuju standarde ljudskih prava na probleme nepravde. Programi NCHRE-a odražavaju uvjerenje da će mnogostrani pristup socijalnim promjenama stvoriti snažan pokret za ljudska prava.

Human Rights Education Programme, HREP
(Program obrazovanja za ljudska prava)

<http://www.hrep.com.pk>

Program je pokrenut u kolovozu 1995. godine kao neovisna, neprofitna organizacija. Uglavnom je usmjeren na školsku djecu i učitelje, a koristi cjelokupni spektar prava kao temelj svog djelovanja. Krajnji cilj programa je doprinijeti razvoju civilnog i humanog društva osiguravajući djeci i mladima obrazovanje koje karakterizira socijalna i ljudskopravna osjetljivost.

The Human Rights Resource Center (Resursni centar za ljudska prava)

<http://www.hrusa.org>

Ovaj je centar sastavni dio Centra za ljudska prava Sveučilišta u Minnesoti (*Minnesota Human Rights Center*) i djeluje sa Sveučilišnom knjižnicom za ljudska prava (*University Human Rights Library*) na stvaranju i distribuiranju građe o obrazovanju za ljudska prava elektronskim putem i u tiskanim verzijama, te na izobrazbi aktivista, profesionalaca i studenata, na širenju mreža za poticanje učinkovitog praktičnog rada u obrazovanju za ljudska prava, te također kao podrška Desetljeću obrazovanja za ljudska prava Ujedinjenih naroda (1995. – 2004.).

D@dalos

<http://www.dadalos.org>

D@dalos ima za cilj doprinijeti izgradnji kulture mira, demokracije i aktivnog građanstva putem “programa obrazovanja za mir” te pružati tehničku pomoć na povezivanju građanske inicijative u BiH i ostalim zemljama jugoistočne Europe. Djeluje u uskoj suradnji sa školama, nevladinim organizacijama i organizacijama utemeljenim u zajednici i stavlja poseban naglasak na osnaživanje organiziranja mladih ljudi i onih koji rade s mladima i djecom za društvene akcije koje promiču vrijednosti jednakosti, pravde i građanske odgovornosti u zajednici.

The Amnesty International USA Human Rights Education Network (Mreža obrazovanja za ljudska prava organizacije Amnesty International Sjedinjenih država)

<http://www.amnesty-volunteer.org/usa/education/educate.html>

Ova stranica osigurava poveznice na nastavne materijale i izvore, primjere nastavnih jedinica, nastavne planove za ljudska prava, informacije o daljnjim izvorima, te osobito o pravima djece (sa studijama slučaja).

Teaching Human Rights Online (Online-učenje o ljudskim pravima)

<http://www.oz.uc.edu/thro/index.html>

Ova stranica nastoji unapređivati etičko promišljanje i međukulturnu komunikaciju među učenicima srednjih škola i studentima društvenih smjerova. Sadrži vježbe kritičkog mišljenja za individualno učenje, zbirku studija slučaja i vodič za odgajatelje.

BBC World Service / I have right to ... (Imam pravo na ...)

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/people/features/ihaverightto/index.html>

Imam pravo na ... globalni je obrazovni program koji je razvio BBC World Service Trust. Cilj mu je pomoći ljudima da budu informirani prije odabira koji se tiču njihovih života i da sudjeluju u raspravama i debatama. Obuhvaća radijske programe na 25 jezika, događaje kojima je cilj podizanje

međunarodne svijesti, debate i poznatu internet-sku stranicu, a pokrenut je u listopadu 2000. godine. Djeluje kao globalni čvor za informacije o ljudskim pravima.

Online knjižnice

Stephen A. Hansen, Getting Online for Human Rights. Frequently Asked Questions and Answers About Using the Internet in Human Rights Work: <http://shr.aas.org/online/cover.htm>

Concise Guide to Human Rights on the Internet (Derechos, Septiembre 1998): <http://www.derechos.org/human-rights/manual.htm>

Projekt **DIANA Online Human Rights Archive**: <http://diana.law.yale.edu>

University of Minnesota Human Rights Library: <http://www.umn.edu/humanrts>

International Law and Human Rights putem poslužitelja: <http://doddel.cs.unimaas.nl>

Human Rights Education Bibliography: http://soros.org/fmp2/html/bib_intro.html

Za **audiovizualne materijale** pogledajte sljedeću internetsku stranicu: <http://www.hrea.org/pubs/HREsourcebook/2nd/>

D. KORISNI KONTAKTI

U daljnjem tekstu slijede informacije o međunarodnim institucijama i organizacijama u području ljudskih prava i obrazovanja za ljudska prava. Mnoge od njih izdaju materijale o ljudskim pravima, održavaju radionice te nude informacije i savjete o ljudskim pravima.

ORGANIZACIJE

Međunarodne organizacije

Ujedinjeni narodi (UN)

UN Headquarters
First Avenue at 46th Street
New York, NY 10017;
USA

Web-stranica: www.un.org

Email adresa: inquiries@un.org

Web-stranica UN-a sadrži sve informacije o specijaliziranim organizacijama ili podorganizacijama koje su date u daljnjem tekstu. Međutim, tim stranicama često nije lako pristupiti, te stoga damo popis najvažnijih institucija u području ljudskih prava i obrazovanja za ljudska prava.

Visoki povjerenik UN-a za ljudska prava

United Nations High Commissioner of Human Rights (OHCHR-UNOG)

8–14 Avenue de la Paix

1211 Geneva 10

Švicarska, Europa

Telefon: + 41 22 917 9000

Web-stranica: <http://www.unhchr.ch/>

Email adresa: vidjeti na adresi <http://www.unhchr.ch/html/hchr/contact.htm>

Radni jezici: engleski, francuski, španjolski

Program: razvoj nacionalnih planova djelovanja, podrška nevladinim organizacijama, izobrazba različitih grupa stručnjaka, izvještavanje o provedbi međunarodnih ugovora i obveza, razvoj kurikuluma

Ciljne grupe: zakonodavci, suci, odvjetnici, policija, zatvorski službenici, nastavnici, vladini službenici, mediji, pripadnici javnih službi.

Baza podataka pruža informacije o organizacijama, materijalima i programima obrazovanja za ljudska prava. Baza podataka predstavlja doprinos UN-ovom Desetljeću obrazovanja za ljudska prava (1995. – 2004.) i omogućuje širenje informacija o brojnim resursima u području obrazovanja i izobrazbe za ljudska prava. Može se pretraživati pet odjeljaka po zemljopisnom kriteriju, ciljnim grupama, temama, zemlji/regiji, vrsti i jeziku. Informacije u bazi podataka dostupne su na engleskom, francuskom i španjolskom jeziku.

UNESCO – Organizacija UN-a za obrazovanje, znanost i kulturu

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO)

7 Place de Fontenoy

75352 PARIS 07 SP

Francuska, Europa

Telefon: + 33 1 45 68 10 00

Web-stranica: www.unesco.org

Email adresa: geneva@unesco.org

Radni jezici: francuski, engleski

Program: formuliranje politike obrazovanja za ljudska prava, tiskanje publikacija, jačanje istraživačkih mreža za ljudska prava i obrazovanje za ljudska prava; obrazovanje za ljudska prava u školama; izobrazba različitih grupa (parlamentarci, lokalni političari, članovi nevladinih udruga); obrazovanje za ljudska prava na sveučilišnoj razini.

Ciljne grupe: srednje škole i sveučilišta; grupe stručnjaka

Glavni cilj UNESCO-a je doprinos miru i sigurnosti u svijetu promicanjem suradnje među zemljama kroz obrazovanje, znanost, kulturu i komunikaciju radi unapređivanja općeg poštivanja pravde, vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda koje Povelja Ujedinjenih naroda utvrđuje za sve ljude svijeta, bez razlike na osnovu rase, spola, jezika ili religije.

Visoki povjerenik UN-a za izbjeglice

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)

P. O. Box 2500,

1211 Geneva 2 Depot 2

Švicarska, Europe

Telefon: + 41 22 739 8111

Web-stranica: www.unhcr.ch

Email adresa: towle@unhcr.ch

Radni jezici: engleski, francuski,

Program: javno obrazovanje; javne kampanje podizanja svijesti; izrada tekstova

Ciljne grupe: učitelji, izbjeglice, vladine agencije
Ured Visokog povjerenika UN-a za izbjeglice ima zadaću voditi i koordinirati međunarodne akcije radi zaštite izbjeglica i rješavanja problema

izbjeglica širom svijeta. Njegov je osnovni cilj zaštita prava i dobrobiti izbjeglica. Nastoji osigurati da svatko može uživati pravo na traženje azila i naći sigurno utočište u drugoj državi s mogućnošću da se dobrovoljno vrati u svoje prebivalište, integrira u lokalnu sredinu ili preseli u drugu zemlju.

UN-ov Fond za djecu

United Nations Children Fund (UNICEF)

UNICEF House

3 United Nations Plaza

New York, 10017

New York, U. S. A.

Telefon: + 1 212 326 7000

Web-stranica: www.unicef.org

Email adresa: info@unicef.org

Radni jezici: engleski, francuski, španjolski

UNICEF je od Opće skupštine UN-a dobio mandat da zagovara zaštitu prava djece, pomaže zadovoljavanju njihovih osnovnih potreba i omogućavanju da dostignu svoj puni potencijal. UNICEF se vodi Konvencijom o pravima djeteta i djeluje na ostvarenju prava djece, ustrajući na etičkim načelima i međunarodnim standardima ponašanja prema djeci.

Međunarodna organizacija rada

International Labor Organization (ILO)

4 Route des Morillons

CH-1211 Geneva 22,

Švicarska, Europa

Telefon: + 41 22 799 6111

Web-stranica: www.ilo.org

Email adresa: ilo@ilo.org

Radni jezik: engleski

Međunarodna organizacija rada specijalizirana je agencija UN-a koja promiče socijalnu pravdu i međunarodno priznata ljudska prava i prava radnika. ILO formulira međunarodne radne standarde u obliku konvencija ili preporuka koje postavljaju minimalne standarde temeljnih radnih prava. Promiče razvoj neovisnih organizacija poslodavaca i radnika te nudi izobrazbu i savjetodavne usluge tim organizacijama.

Regionalne organizacije

AFRIKA

Afrička komisija za ljudska prava i prava naroda African Commission on Human and Peoples' Rights (ACHPR)

90 Kairaba Avenue, P. O. Box 673 Banjul,

Gambija

Telefon: + 220 392962; 372070

Faks: + 220 390764

Web-stranica: www.achpr.org

Email adresa: achpr@achpr.org, idoc@achpr.org

Radni jezici: engleski i francuski, također arapski i španjolski

Afrička komisija za ljudska prava i prava naroda je glavno tijelo u afričkom sustavu zaštite ljudskih prava. Njezin je glavni zadatak promicanje i zaštita ljudskih prava. Na području promicanja ona širi informacije o afričkom sustavu ljudskih prava te organizira radionice i konferencije. U području zaštite zaprima prijave od pojedinaca ili grupa o kršenjima ljudskih prava. Sjedište Kom-

sije je u Banjulu u Gambiji; Komisija je tijelo Afričke unije, bivše Organizacije afričkih država. Nakon stupanja na snagu Dodatnog protokola uz Afričku povelju bit će osnovan Afrički sud za ljudska prava i prava naroda, koji će nadopunjavati djelatnost Afričke komisije. Odluke Suda moći će sadržavati nalog za naknadu štete i bit će pravno obvezujuće.

SJEVERNA I JUŽNA AMERIKA

Međuamerička komisija za ljudska prava

Inter-American Commission on Human Rights (IACHR)

1889 F Street, N. W. Washington D.C., 20006

Washington, D.C.

SAD

Telefon: +1 202 458 – 6002

Web-stranica: www.cidh.oas.org/DefaultE.htm

Email adresa: cidhoea@oas.org

Radni jezici: engleski, francuski, portugalski, španjolski

Program: praćenje; tečajevi o ljudskim pravima, postdiplomske stipendije za proučavanje ljudskih prava

Ciljne grupe: sveučilišta, starosjedilački narodi
Međuamerička komisija za ljudska prava jedno je od dva tijela u međuameričkom sustavu promicanja i zaštite ljudskih prava. Komisija ima sjedište u Washingtonu, D.C. Drugo tijelo je Međuamerički sud za ljudska prava u San Joséu u Kostariki. Komisija je autonomno tijelo Organizacije američkih država (OAS). Glavna joj je funkcija promicanje poštivanja i obrane ljudskih prava u općem kontekstu ljudskih prava i na razini poje-

dinca. Svaki pojedinac, grupa ili nevladina organizacija može predati prijavu Komisiji navodeći kršenje prava zaštićenih Američkom konvencijom i/ili Američkom deklaracijom.

Međuamerički institut za ljudska prava
Inter-American Institute of Human Rights (IIDH)

P. O. Box 10081-1000

San José, Costa Rica

Telefon: + 506 234 04 04

Web-stranica: www.iidh.ed.cr

Email: cre@iidh.ed.cr

Radni jezici: engleski, španjolski

Program: praćenje; izdavaštvo; različiti tečajevi i izobrazba o regionalnim i međunarodnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava i međunarodnog prava, obrazovanje za ljudska prava u srednjim školama

Ciljne grupe: aktivisti nevladinih organizacija, grupe stručnjaka, vladini dužnosnici, nastavnici
 Institut radi na promicanju i ostvarenju prava iz Američke konvencije o ljudskim pravima i doprinosi konsolidaciji demokracije putem obrazovanja, istraživanja, političkog posredovanja, programa izobrazbe, tehničke pomoći vezane uz ljudska prava, te širenjem znanja putem specijaliziranih publikacija. Rad Instituta temelji se na načelima predstavničke demokracije, vladavine prava, ideološkog pluralizma i poštivanja temeljnih prava i sloboda. Institut surađuje s Međuameričkim sudom i Međuameričkom komisijom za ljudska prava, svim sektorima civilnog društva i državnim tijelima u zemljama zapadne hemisfere, te s međunarodnim organizacijama.

EUROPA

Vijeće Europe

Council of Europe (CoE)

F-67075 Strasbourg Cedex

Strasbourg, Francuska

Telefon: + 33 3 88 412 000

Web-stranica: www.coe.int

Email adresa: thr@coe.fr

Radni jezici: engleski, francuski

Program: dokumentacijski centri; izdavaštvo; izobrazba nastavnika

Ciljne grupe: osnovna i srednja škola, profesionalne grupe

Vijeće Europe pokriva sva najvažnija pitanja s kojima se suočava europsko društvo, osim obrane. Njegovi radni programi uključuju sljedeća područja djelovanja: ljudska prava, mediji, pravna suradnja, socijalna kohezija, zdravlje, obrazovanje, kultura, nasljeđe, sport, mladi, lokalna demokracija i prekogranična suradnja, okoliš i regionalno planiranje. Vijeće Europe ne treba miješati s Vijećem Europske unije. Te dvije organizacije su sasvim različite. Međutim, sve države članice EU članice su Vijeća Europe, koje ima 45 država članica.

Organizacija za sigurnost i suradnju u Europi (OESS)

Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)

Kaerntner Ring 5–7, 4th floor,
 1010 Vienna, Austrija

Telefon: + 43-1 514 36 180

Web-stranica: www.osce.org

Email adresa: info@osce.org

Radni jezik: engleski

OESS je najveća regionalna sigurnosna organizacija u svijetu, s 55 zemalja članica iz Europe, Azije i Sjeverne Amerike. Djeluje na ranom upozoravanju, sprečavanju sukoba, upravljanju krizama i društvenoj obnovi nakon sukoba. OESS-ov pristup sigurnosti je sveobuhvatan i uključuje široki raspon sigurnosnih pitanja kao što su nadzor naoružanja, preventivna diplomacija, mjere izgradnje povjerenja, ljudska prava, demokratizacija, promatranje izbora te ekonomska i ekološka sigurnost.

OESS – Ured za demokratske institucije i ljudska prava

OSCE – Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR)

Al. Ujazdowskie 19

00–557 Warsaw, Poljska

Telefon: + 48 22 520 0600

Web-stranica: www.osce.org/odihr

Email: office@odihr.pl

Radni jezik: engleski

Ured za demokratske institucije i ljudska prava glavna je institucija OESS-a odgovorna za ljudsku dimenziju. ODIHR promiče demokratske izbore putem pozornog promatranja nacionalnih izbora i projekata kojima pomaže jačanje demokracije, dobrog upravljanja i stabilnosti. Pruža praktičnu potporu osnaženju demokratskih institucija i poštivanja ljudskih prava kao i razvoju civilnog društva. Nadalje, služi kao mjesto kontakta za pitanja Roma i Sintija. Naposljetku, doprinosi ranom upozoravanju i sprječavanju sukoba promatranjem provedbe obveza koje proizlaze iz ljudske dimenzije OESS-a.

NEVLADINE ORGANIZACIJE

Međunarodne nevladine organizacije

Liga za borbu protiv kleveta**Anti-Defamation League (ADL)**

823 United Nations Plaza, New York, NY 10017

Telefon: + 212 885 7805

Faks: + 212 885 5860

Web-stranica: www.adl.orgEmail adresa: webmaster@adl.org

Radni jezik: engleski

Program: Izvori za škole i zajednice, različiti interaktivni oblici izobrazbe za izvršna tijela vlasti koja provode zakone (izobrazba o ekstremizmu, zločinima iz mržnje, o nepristranosti), naputci o reagiranju na zločin mržnje; studentski filmski i video radovi.

Ciljne grupe: predškolska djeca, učenici osnovnih i srednjih škola, studenti, provoditelji zakona (civilno društvo u cjelini)

Amnesty International (AI)

1 Easton Street, London WC1 8DJ

United Kingdom, Europe

Telefon: + 44 20 741 355 00

Web-stranica: www.amnesty.orgEmail: jluck@amnesty.org; cthomas@amnesty.org

Radni jezici: engleski, arapski francuski, španjolski

Program: materijali za obrazovanje za ljudska prava; izobrazba nastavnika; izobrazba policajaca, vojnih i drugih stručnjaka

Ciljne grupe: osnovna i srednja škola; profesionalne grupe

Amnesty International je pokret za kampanje aktivan širom svijeta radi promicanja međunarodno priznatih ljudskih prava. Njegova je misija istraživati i djelovati na sprječavanju i okončanju teških kršenja prava na tjelesni i mentalni integritet pojedinca, prava na slobodu savjesti i slobodu izražavanja te slobodu od diskriminacije, u kontekstu njihova rada na promicanju svih ljudskih prava. *Amnesty International* ima više od milijun članova i pobornika u preko 140 zemalja.

Udruga za obrazovanje za ljudska prava**Human Rights Education Associates (HREA)**

P. O. Box 382396, Cambridge

MA 02238 – 2396, USA

Telefon: + 1 617 625 0278

Web-stranica: www.hrea.orgEmail: info@hrea.org

Radni jezik: engleski

HREA je međunarodna nevladina organizacija koja podržava učenje za ljudska prava, izobrazbu aktivista i stručnih djelatnika; razvoj edukativnih materijala i programa i izgradnju zajednice putem on-line tehnologija. Posvećena je kvalitetnom obrazovanju, stavovima i djelovanju na zaštitu ljudskih prava i jačanju razvoja slobodnih i pravednih zajednica posvećanih miru.

Nadgledanje ljudskih prava**Human Rights Watch**

350 Fifth Avenue, 34th Floor

New York, NY 10118-3299, USA

Telefon: + 1 212 290 4700

Web-stranica: www.hrw.orgEmail: hrwnyc@hrw.org

Radni jezici: engleski

Human Rights Watch je najveća organizacija posvećena ljudskim pravima u Sjedinjenim američkim državama. Istraživači Human Rights Watcha vode operacije utvrđivanja činjenica o kršenju ljudskih prava u svim područjima svijeta. Human Rights Watch svake objavljuje svoje nalaze u knjigama i izvještajima, koje iscrpno prenose nacionalni i međunarodni mediji, na osnovu kojih Human Rights Watch traži od vladinih dužnosnika da izmjene politiku i praksu.

Međunarodni odbor crvenog križa**International Committee of the Red Cross (ICRC)**

19 Avenue de la Paix

1202 Geneva, Švicarska / Europa

Telefon: + 41 22 734 60 01

Web-stranica: www.icrc.orgEmail: webmaster.gva@icrc.org

Radni jezici: engleski, francuski, španjolski

Međunarodni komitet je nepristrasna, neutralna i neovisna organizacija čija je humanitarna misija isključivo zaštita života i dostojanstva žrtava rata i međunarodnih sukoba i pružanje pomoći. Komitet usmjerava i koordinira akcije međunarodne pomoći u situacijama sukoba. Također nastoji spriječiti patnje promicanjem i jačanjem načela humanitarnog prava i njihovu provedbu.

**Desetljeće naroda za obrazovanje za ljudska prava
People's Decade of Human Rights Education
(PDHRE)**

526 West 111th Street, Suite 4E
New York, NY 100025, USA
Telefon: + 1 212 749 – 3156
Web-stranica: <http://www.pdhre.org>
Email: pdhre@igc.apc.org

Program: resursni centri za istraživanje i razvoj edukacijskih materijala, izobrazba odraslih, konferencije i stvaranje saveza

Ciljne grupe: formalni i neformalni sektori obrazovanja

Desetljeće promatra ljudska prava kao vrijednosni sustav koji može ojačati demokratske zajednice i države naglašavanjem odgovornosti, reciprociteta i ravnopravno i informirano sudjelovanje u odlukama koje se tiču njihovih života. Bilo je presudno pri lobiranju Ujedinjenih naroda da proglašava Desetljeće obrazovanja za ljudska prava i pri formuliranju i lobiranju za različite rezolucije Svjetske konferencije o ljudskim pravima, Generalne skupštine UN-a, Povjerenstva UN-a za ljudska prava, tijela sporazuma u okviru UN-a i Četvrte svjetske konferencije o ženama.

**Svjetska udruga za školu kao instrument mira
World Association for the School as an Instrument for Peace (EIP)**

5, Rue de Simpson
CH-1207 Geneva,
Švicarska, Europa
Telefon: + 41 22 7352422 (fax)
Web-stranica: <http://www.eip-cifedhop.org/>
Email: cifedhop@mail-box.ch

Program: Međunarodni centar za izobrazbu o ljudskim pravima i izgradnji mira (International Training Center on Human Rights and Peace Twining – CIFEDHOP);

s engleskim, francuskim i španjolskim sekcijama
Ciljne grupe: edukatori ljudskih prava
EIP obavlja svoje aktivnosti u području obrazovanja za ljudska prava, mir i građanstvo.

Širom svijeta doprinosi tome da obrazovni krugovi, vladina tijela i javnost postanu svjesni potreba za takvim obrazovanjem u školama i u zajednici. Tako, predlaže izobrazbu nastavnika, strategiju i sadržaj kurikulumu, kao i konkretne akcije koje doprinose razvitku stajališta, vještina i znanja za jačanje ljudskih prava, temeljnih sloboda i nenasilno rješavanje sukoba.

Regionalne nevladine organizacije

Afrika i Bliski istok

Afrička prava

African Rights

Ravnatelj: Rakiya Omaar
P.O. Box 18368
London EC4 A 4JE
England/U.K
Telefon: + 44 (0) 20 7947 3276
Fax + 44 (0) 20 7947 3253

Program: Afrička prava organizacija je posvećena radu na pitanjima teških kršenja ljudskih prava, sukoba, gladi i građanske obnove u Africi. African Rights naročito istražuje kršenja ljudskih prava u Rwandi, Somaliji, Sudanu i nastoji utvrditi

ti strukture i elemente za trajni mir i održive režime ljudskih prava.

Afronet

P. O. Box 31145
Lusaka, Zambija
Telefon: + 260 1 251813/4,
Fax.: + 260 1 251776
Web-stranica: <http://afronet.org.za>
E-mail: info@afronet.org.zm

Program: Afronet teži omogućavanju umrežavanja, suradnje i organiziranja među nevladinim organizacijama u Africi. Poduzima programe koji omogućavaju da afričke države provode Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda kao i druge regionalne sporazume i instrumente koje afričke države usvajaju radi podizanja životnog standarda u Africi. Bori se protiv korupcije pomoću programa povećanja narodne participacije radi osiguranja javne odgovornosti na svim razinama afričkog društva.

Arapski institut za ljudska prava

Arab Institute for Human Rights (AIHR)

10, rue Ibn Masoud
El Manzah, 1004 Tunis, Tunisia
Telefon: + 216 1 767 889/767 003
Web-stranica: www.aihr.org.tn
Email: aihr.infocenter@gnet.tn

Radni jezici: engleski, francuski, arapski

Program: različiti programi izobrazbe za nevladine organizacije za ljudska prava; tečajevi o ljudskim pravima za studente; dokumentacija; istraživanja

Ciljne grupe: članovi nevladinih organizacija; grupe stručnjaka; nastavnici; učenici; djeca; žene
 Arapski institut za ljudska prava, osnovana 1989., je neovisna arapska nevladina organizacija. Institut radi na podizanju svijesti o građanskim, političkim, kulturnim, socijalnim i ekonomskim ljudskim pravima. Također širi informacije i promiče obrazovanje za ljudska prava putem seminara, radionica, istraživanja, anketa o pravima žena, pravima djece itd.

Kairski institut za proučavanje ljudskih prava
Cairo Institute for Human Rights Studies

P.O. Box 117

Maglis El Shaab

Cairo, Egypt

Telefon: + 202 354 – 3715

Web-stranica: <http://www.cihrs.org/>

Email: cihrs@idsc.gov.eg

Program: istraživanje; izobrazba nastavnika; izobrazba o CEDAW-u i Konvenciji o pravima djeteta; Filmski klub ljudskih prava; tiskanje publikacija; godišnji regionalni arapski programi izobrazbe, godišnji ljetni obrazovni tečaj o ljudskim pravima za studente

Ciljne grupe: nevladine organizacije za ljudska prava, crkve, žene, nastavnici

Radni jezici: engleski, arapski

Kairski je institut istraživački centar specijaliziran za ljudska prava. Glavni mu je zadatak da analizira i objasni teškoće u procesu provedbe ljudskih prava u arapskom svijetu. Radi na promicanju ljudskih prava u arapskim zemljama putem razvoja intelektualno snažnih i novih pristu-

pa u rješavanju problema implementacije ljudskih prava.

Institut za ljudska prava i razvoj u Africi
Institute for Human Rights and Development in Africa

P.O. Box 1896

Banjul, Gambija

Telefon: + 220 496421,

Fax.: + 220 494 178

Web-stranica: www.AfricanInstitute.org

Email: info@AfricanInstitute.org

Cilj je Instituta dati doprinos ljudskim pravima i razvoju Afrike koristeći instrumente sporazuma o ljudskim pravima, naročito Povelju o ljudskim pravima i pravima naroda. Također ima savjetodavnu funkciju za pojedince i nevladine organizacije zastupajući njihove predmete u sporovima protiv država stranaka pred Afričkom komisijom.

Pravnici za ljudska prava
Lawyers for Human Rights (LHR)

National Office, Kutlwanong Democracy Centre
 357 Visagie Street (cnr. Prinsloo Street)

Pretoria 0002, Južna Afrika

Telefon: + 27 12 320 2943 (fax)

Web-stranica: <http://www.lhr.org.za>

Email: lhr@lhr.org.za

Program: edukacija glasača, pravni savjeti, zastupanje u parnicama, izobrazba pomoćnog pravnog osoblja, kaznena reforma, pravna reforma; prava izbjeglica, prava žena

Ciljne grupe: grupe stručnjaka; škole sekundarne razine, javni dužnosnici, generalna javnost.

Zemlje: Južna Afrika, južnoafričke zemlje, subsaharska Afrika.

Odvjetnici za ljudska prava je nevladina, neprofitna organizacija čija je vizija da bude vodeći i učinkovit zagovaratelj i zaštitnik ljudskih prava i ustavni; međunarodna snaga u razvoju i realizaciji ljudskih prava, s prvenstvenom pozornošću na Afriku, i prvorazredni suradnik u definiranju jasne strateške politike socijalnih i ekonomskih prava za one kojima je to potrebno. Organizacija je ubrzo postigla izvrsne rezultate u borbi protiv opresije i kršenja ljudskih prava u režimu aparheida. Kasnije je pomogla u tranziciji ka demokraciji putem edukacije glasača i monitoringa.

Azija i Pacifik

Azijski regionalni resursni centar za obrazovanje za ljudska prava

Asian Regional Resource Center for Human Rights Education

2738 Ladprao, 128/3 Klongchan, Bangkok

Bangkok 10240, Thailand

Telefon: + 66 2 377 5641

Web-stranica: www.arrc-hre.com

Email: arrc@ksc.th.com

Radni jezici: engleski

Program: mjesto razmjene materijala u vezi s obrazovanjem za ljudska prava u Aziji i pacifičkom regionu; izobrazba nastavnika u obrazovanju za ljudska prava; popularna edukacija.

Ciljne grupe: formalna edukacija; neformalna edukacija; grupe stručnjaka;

Centar teži populariziranju i institucionaliziranju obrazovanja za ljudska prava azijsko-pacifičkom

regionu. Radi na mobiliziranju ljudi na sudjelovanju u transformiranju društva ka osjetljivosti na ljudska prava i u razvijanju kulture mira, demokracije i pravde.

Centar je takođe i institucija i mreža za obrazovanje za ljudska prava u azijsko-pacifičkom regionu, pružajući izobrazbu u pitanjima ljudskih prava, održavanjem radionica, razvijanjem i razmjennom edukacijskog i drugih materijala, istraživanje i kampanje za obrazovanje za ljudska prava.

**Azijska komisija za ljudska prava
Asian Human Rights Commission**

Azijsko povjerenstvo za ljudska prava i azijski pravni resursni centar

Unit D, 7th Floor, Mongkok Commercial Centre,
16-16B Argyle Street, Kowloon

Hong Kong, Republika Kina

Telefon: + 852 2698-6339

Web-stranica: <http://www.ahrchk.org>

Email: ahrchk@ahrchk.org

Radni jezici: engleski, mađarski

Program: edukacija na lokalnoj razini radi promicanja svijesti o ljudskim pravima; izvještavanje; monitoring; izobrazba kroz praksu

Ciljne grupe: lokalne grupe, nevladine organizacije, stručni djelatnici, učenici

Povjerenstvo je 1986. godine osnovala grupa uglednih pravnika i aktivista za ljudska prava u Aziji, kao neovisno nevladino tijelo koje radi na promicanju svijesti i ostvarenju ljudskih prava u Aziji kao i na mobilizaciji azijskog i međunarodnog javnog mnjenja u cilju pomoći žrtvama kršenja ljudskih prava. Povjerenstvo promiče građanska i politička, ekonomska, socijalna i

kulturna prava i teži ostvarenju ciljeva zapisanih u Azijskoj povelji.

Europa

**Danski centar za ljudska prava
Danish Centre for Human Rights**

Grundtvigs Hus

Studiestraede 38

DK-1455 Copenhagen K, Danska

Telefon: ++45 33 30 88 68,

Fax: ++45 33 30 88 00

E-mail: DB@humanrights.dk

Web-stranica: www.humanrights.dk/

Cilj je Centra da okupi i razvije znanja o ljudskim pravima na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini. Rad centra obuhvaća istraživanje, informiranje i tiskanje, edukaciju, dokumentacijske i interdisciplinarne projekte. U njemu rade stručnjaci iz različitih područja počev od prava, antropologije, sociologije, ekonomije, povijesti do medija.

Od 1999. viši savjetnik radi na pitanjima prava žena i spolnim i reproduktivnim pravima. Centar surađuje s nevladinim organizacijama i tijelima vlasti na nacionalnim i međunarodnoj razini. Također surađuje i s Nordijskim savjetom, Vijećem Europe, OEES-om i UN-om.

**Helsinška zaklada za ljudska prava
Helsinki Foundation for Human Rights (HFHR)**

18 Bracka street apt. 62,

00-028 Warsaw, Poljska

Telefon: +48 22 828 10 08/828 69 96

Web-stranica: www.hfhrpol.waw.pl/En/index.html

Email: hfhr@hfhrpol.waw.pl

Radni jezik: engleski

Program: edukacija i izobrazba stručnjaka za ljudska prava; Škola ljudskih prava; kampanje javne edukacije; monitoring; zakonodavne inicijative

Ciljne grupe: odvjetnici, parlamentarci, voditelji nevladinih organizacija; suci, policajci; zatvorsko osoblje

Helsinška zaklada za ljudska prava je neprofitna organizacija neovisna o državi i političkim strankama, djeluje u obrazovanju za ljudska prava, vladavini prava i konstitucionalizmu pripadnika nevladinih organizacija, državnih institucija i medija. Također uči učinkovitim akcijama za zaštitu i promicanje ljudskih prava.

**Međunarodna helsinška federacija
International Helsinki Federation (IHF)**

Rummelhardtgasse 2/18

A-1090 Vienna, Austrija

Telefon: + 43-1-408 88 22

Web-stranica: www.ihf-hr.org

Email: office@ihf-hr.org

Radni jezik: engleski

Program: izobrazba grupa stručnjaka; monitoring stanja ljudskih prava

Ciljne grupe: članovi organizacija Međunarodne Helsinške federacije; pravosudni djelatnici, aktivisti ljudskih prava

Zemlje: države članice OEES-a

Međunarodna Helsinška federacija za ljudska prava je samostalna grupa nevladinih neprofitnih organizacija koje rade na zaštiti ljudskih prava širom Europe, Sjeverne Amerike i republika

Srednje Azije formiranih na području bivšeg Sovjetskog saveza. Glavni joj je cilj monitoring provedbi odredbi o ljudskim pravima Završnog helsinškog akta i iz njega proisteklih dokumenata. Tajništvo Federacije u Beču daje potporu i održava vezu između 41 članice Helsinškog odbora i pridruženih grupa za ljudska prava, i predstavlja ih na međunarodnoj političkoj razini. Federacija također povezuje pojedince i grupe za ljudska prava u zemljama u kojima nema Helsinškog odbora.

**Institut za ljudska prava i humanitarno pravo
Raoul Wallenberg**

**Raoul Wallenberg Institute of Human Rights
and Humanitarian Law**

P. O. Box 1155

S-22105 Lund

Švedska

Tel: + +46 46 222 12 08,

Fax: + +46 46 222 12 22

Web-stranica: <http://www.rwi.lu.se>

E-mail: secretariat@rwi.lu.se

Institut za ljudska prava i humanitarno pravo Raoul Wallenberg je akademska institucija osnovana 1984. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Lundu u Švedskoj. Cilj Instituta su istraživanja, izobrazba i akademsko obrazovanje u području ljudskih prava i humanitarnog prava.

Sjeverna i Južna Amerika

Komisija za obranu ljudskih prava u Srednjoj Americi

Comisión para Defensa de los Derechos Humanos en Centroamérica (CODEHUCA)

189-1002, San José, Costa Rica

Telefon: + 506 224 5970

Web-stranica: www.codehuca.or.cr/

Email: codehuca@codehuca.or.cr

Radni jezici: španjolski, engleski

Komisija za obranu ljudskih prava u Srednjoj Americi je neovisna, neprofitna, nevladina, nevljerska regionalna asocijacija. Od svog osnivanja 1978. godine ona je kao institucija duboko ukorijenjena u građansko društvo Srednje Amerike. Najvažniji joj je cilj osnažiti poštivanje ljudskih prava u Srednjoj Americi. U tu svrhu asocijacija razvija i provodi integralni koncept ljudskih prava, produbljuje srednjoamerički koncept ljudskih prava, naglašava prevenciju kršenja ljudskih prava, te podupire najugroženije dijelove srednjoameričkog društva.

POSTIPLOMSKI PROGRAMI O LJUDSKIM PRAVIMA

Europski postdiplomski program o ljudskim pravima i demokratizaciji

European Master's Degree in Human Rights and Democratisation

European Inter-University Centre (EIUC) for Human Rights and Democratisation

E.MA Secretariat: Monastery of San Nicolò, Riviera

San Nicolò, 26, I-30126 Venice – The Lido

Tel: + 39 041 2720 923 (direct)

Tel: + 39 041 2720 911 (Secretariat)

Email: ema-info@venis.it,

secretariat@ema-humanrights.org

<http://hrd-euromaster.venis.it>

Europski regionalni postdiplomski program za demokratizaciju i ljudska prava u jugoistočnoj Europi

European Regional Master in Democracy and Human Rights in South-East Europe

Centar za interdisciplinarnu postdiplomsku studiju

Univerzitet u Sarajevu, Obala Kulina bana 7/I,

71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel. + 387 33 668 685

Email: coordination@cps.edu.ba, law@cps.edu.ba

<http://www.eurobalk.net>

Mediterranski postdiplomski program u ljudskim pravima i demokratizaciji

Mediterranean Master's Degree in Human Rights and Democratisation

University of Malta

Old University Building, St. Paul Street, Valletta

VLT 07, Malta

Tel: (356) 242791, 234121 ext 242

E-mail: hrights@maltanet.net

<http://home.um.edu.mt/laws/test/hrd/>

Afrički postdiplomski program u ljudskim pravima i demokratizaciji**African Master on Human Rights and Democratization**

Centre for Human Rights, University of Pretoria,
PRETORIA 0002, South Africa

Tel: + 27 12 420 3228

Email: chheyns@hakuna.up.ac.za

<http://www.up.ac.za/chr/newmasters/masters.html>

Box 207, SE-221 00 LUND, Sweden

Tel: + 46 46 222 1249

E-mail: frida.ericmats@jur.lu.se ili

frida.nilsson@jur.lu.se

<http://www.rwi.lu.se/>

**Azijski postdiplomski program u ljudskim pravima
Asian Master in Human Rights**

Centre for Comparative and Public Law, 4th
Floor K. K. Leung Building, Pokfulam Road,
University of Hong Kong

Tel.: (852) 2859 – 2951

Email: awpgs@hkusua.hku.hk

<http://www.hku.hk/ccpl/hr-programs/i>

Diplomski program studija međunarodnog prava i ljudskih prava**Graduate Program in International Law and Human Rights Studies**

University for Peace, Apdo. 138 – 6100 , Ciudad
Colon, Costa Rica

Tel: + 506-205-9000

Email: acadmin@upeace.org

http://www.upeace.org/academic/masters/int_law.htm

Postdiplomski program o ljudskim pravima Instituta Raoul Wallenberg**Master Program in Human Rights Law of the Raoul Wallenberg Institute**

Faculty of Law, University of Lund,

E. ODABRANE ORGANIZACIJE ZA LJUDSKA PRAVA U OKVIRU MREŽE ZA LJUDSKU SIGURNOST

U ovom odjeljku naći ćete korisne informacije o svim državama članicama Mreže za ljudsku sigurnost, uključujući podatke o njihovim nacionalnim i međunarodnim inicijativama i programima u području ljudskih prava, obrazovanja za ljudska prava i ljudske sigurnosti.

AUSTRIJA

Naziv organizacije: **Europski centar za izobrazbu i istraživanje u ljudskim pravima i demokraciji** (*European Training and Research Center for Human Rights and Democracy, ETC*)

Adresa: Schubertstraße 29, A-8010 Graz, Austrija

Telefon/faks: + 43 (0)316 322 888

1/+43 (0)316 322 888 4

Web-stranica: www.etc-graz.at

Email: office@etc-graz.at

Radni jezici: engleski, njemački

Programi: obrazovanje za ljudska prava na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini i programi izobrazbe; godišnja ljetna škola za ljudska prava; konceptualizacija i koordinacija programa obrazovanja za ljudska prava u jugoistočnoj Europi posredstvom Mreže sveučilišnih centara za ljudska prava u jugoistočnoj Europi; konferencije i radionice, istraživački projekti.

Ciljne grupe: učenici i studenti, nastavnici srednjih škola, mladi istraživači i sveučilišni nastavnici, učitelji u obrazovanju za ljudska prava, pred-

stavnici nevladinih organizacija, vladini dužnosnici, neovisne nacionalne institucije za ljudska prava, policijski djelatnici, itd.

Naziv organizacije: **Institut za ljudska prava Ludwig Boltzmann** (*Ludwig Boltzmann Institute for Human Rights – Vienna, BIM*)

Adresa: Heßgasse 1, A-1010 Wien, Austrija

Telefon/faks: + 43 (0)1 4277 27420

+43 (0)1 4277 27429

Web-stranica: www.univie.ac.at/bim

Email: bim.staatsrecht@univie.ac.at

Radni jezici: engleski, njemački

Programi: istraživački programi; Institut je domaćin Uslužnog centra u obrazovanju za ljudska prava (*Human Rights Education Service Center*) i redovito organizira izobrazbu, radionice i seminare.

Ciljne grupe: učenici, nastavnici, civilno društvo, itd.

Naziv organizacije: **Austrijski institut za ljudska prava** (*The Austrian Human Rights Institute*)

Adresa: Mönchsberg 2, Edmundsburg, A-5020

Salzburg, Austrija

Telefon/faks: + 43 (0) 662 84 25 21 181/

+ 43 (0) 662 84 25 21 182

Web-stranica: www.sbg.ac.at/oim/home.htm

Email: human.rights@sbg.ac.at

Radni jezici: engleski, njemački

Ciljne grupe: pravnici, sveučilišta, uprava

Programi: Bilten (*Newsletter*) o praksi Europske konvencije za ljudska prava, seminari, istraživanja.

KANADA

Naziv organizacije: **Kanadska zaklada za ljudska prava** (*Canadian Human Rights Foundation, CHRF*)

Adresa: 1425 René-Lévesque Blvd. West, Suite 407, Montréal, Québec, H3G 1T7, CANADA

Telefon/faks: + 1 514 954-0382/

+1 514 954-0659

Web-stranica: www.chrf.ca

Email: chrf@chrf.ca

Radni jezici: engleski, francuski, ruski, indonežanski

Programi: Međunarodni program izobrazbe za ljudska prava: godišnji tečaj izobrazbe za jačanje sposobnosti organizacija za ljudska prava u aktivnostima obrazovanja za ljudska prava, programi obrazovanja za ljudska prava u Aziji, Africi i Srednjoj i Istočnoj Europi i Središnjoj Aziji; konferencije i radionice.

Ciljne grupe: civilno društvo, osobito nevladine organizacije angažirane u obrazovanju za ljudska prava, vladini dužnosnici, neovisne nacionalne institucije za ljudska prava.

Naziv organizacije: **Centar John Humphrey** (*John Humphrey Centre*)

Adresa: Box/PC 11661, Edmonton, AB, T5J 3K8, CANADA

Telefon/faks: + 1 780 453-2638/

+1 780 482-1519

Web-stranica: www.johnhumphreycentre.org
 Email: info@johnhumphreycentre.org
 Programi: ljetni kampovi i programi u ljudskim pravima za mlade, publikacije o ljudskim pravima
 Ciljne grupe: osobito djeca i mladi.

ČILE

Naziv organizacije: **Interdisciplinarni program istraživanja i edukacije** (*Programa Inter-disciplinario de Investigaciones en Educación, PIIE*)
 Adresa: Enrique Richard 3344, Ñuñoa, Santiago de Chile, CHILE
 Telefon/faks: + 56-2-209 66 44/
 +56-2-2204 74 60
 Web-stranica: www.piie.cl
 Email: piie@academia.cl
 Programi: tečajevi i projekti o ljudskim pravima, seminari i publikacije o ljudskim pravima, itd.

GRČKA

Naziv organizacije: **Centar za obranu ljudskih prava** (*Human Rights Defence Centre*)
 Adresa: 3, Lempesi Street, Makrygianni, Athens 117 42, GREECE
 Telefon/faks: + 30210-92 10 977/
 +30210-92 46 056
 Web-stranica: www.kepad.gr
 Email: info@kepad.gr
 Radni jezik: engleski
 Programi: obrazovanje za ljudska prava
 Ciljne grupe: mladi, osobe od 20 do 30 godina (učenici, studenti, pripadnici nevladinih organizacija, novinari i drugi članovi društva) iz zemalja Jugoistočne Europe (uskoro i s Bliskog istoka te iz Istočne Europe).

Naziv organizacije: **Zaklada za ljudska prava Marangopoulos** (*Marangopoulos Foundation for Human Rights*)
 Adresa: 1, Lycavittou Street, Athens 106 72, GREECE
 Telefon/faks: + 3 – 010 3637455,
 + 3 – 010 3613527/+3 – 010 3622454
 Web-stranica: www.mfhr.gr
 Email: info@mfhr.gr
 Radni jezici: engleski, francuski, grčki, talijanski
 Programi: tečajevi i seminari u obrazovanju za ljudska prava, stipendije za studente koji se specijaliziraju za ljudska prava, publikacije i predavanja iz područja ljudskih prava.

IRSKA

Naziv organizacije: **Irski centar za ljudska prava** (*Irish Centre for Human Rights*)
 Adresa: National University of Ireland Galway, Galway, IRELAND
 Telefon/faks: + 353 91 750464/
 +353 91 750575
 Web-stranica: www.nuigalway.ie/human_rights
 Email: humanrights@nuigalway.ie
 Radni jezik: engleski
 Programi: konferencije o ljudskim pravima, ljetna škola, programi izobrazbe, studijski programi, publikacije i projekti o pitanjima vezanim za ljudska prava
 Ciljne grupe: studenti, istraživači.

JORDAN

Naziv organizacije: **Amanski Centar za proučavanje ljudskih prava** (*Amman Center for Human Rights Studies, ACHRS*)
 Adresa: Amman-1121, P. O. box 212524, JORDAN
 Telefon/faks: + 962-6-4655043
 Web-stranica : www.achrs.org
 Email: achrs@joinnet.com.jo
 Radni jezik: arapski
 Programi: obrazovni tečajevi o ljudskim pravima, pravima žena i djece, radu s mladima i dobrovoljnom radu, reformi pravosuđa i kaznenog sustava; programi širenja socijalnih, obrazovnih i gospodarskih ljudskih prava..
 Ciljne grupe: žene, djeca, adolescenti, volonteri, novinari, školski nastavnici, pravnici, suci, itd.

MALI

Naziv organizacije: **Malijska udruga za ljudska prava** (*Association Malienne des Droits de l'Homme, AMDH*)
 Adresa: Avenue Mamadou KONATE, Porte 400, Bamako-Coura, Bamako, B. P. 3129
 Telefon/faks: + 223-222-34-62
 Web-stranica: www.afrdh.org/amdh
 Email: amd@malinet.ml
 Programi: promicanje i zaštita ljudskih prava (seminari, konferencije, radionice) dokumentacija, obrazovanje za ljudska prava.

Naziv organizacije: **Pokret naroda za obrazovanje za ljudska prava i Afrički institut za podučavanje u obrazovanju za ljudska prava** (*Mou-*

vement de People pour l'Education aux Droits Humains, PDHRE/DPEDH-MALI, and the Institut Africain d'Apprentissage pour l'Education aux Droits Humains, INAFEDH/ALIHRE)

Adresa: B. P. E 5168 Bamako Mali

Telefon/faks: + 223 220 41 73/
+ 223 220 41 74

Email: pdhre@afribone.net.ml

Programi: programi obrazovanja za ljudska prava, Grad ljudskih prava (Kati).

NIZOZEMSKA

Naziv organizacije: **Nizozemski institut za ljudska prava** (*Netherlands Institute of Human Rights, SIM*)

Adresa: Utrecht University, Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht, The NETHERLANDS

Telefon/faks: + 31 30 2538033/
+ 31 30 2537168

Web-stranica: www2.law.uu.nl/engleski/sim

Email: sim@law.uu.nl

Programi: istraživački projekti, distribucija informacija o ljudskim pravima na nacionalnoj i međunarodnoj razini, tečajevi, konferencije, simpoziji, predavanja.

NORVEŠKA

Naziv organizacije: **Norveški centar za ljudska prava (ranije: Norveški institut za ljudska prava)** (*Norwegian Centre for Human Rights*)

Adresa: University of Oslo – Faculty of Law, Norwegian Centre for Human Rights (NCHR), P. b. 6706 St. Olavs plass, 0130 Oslo, NORWAY
Telefon/faks: + 47 – 22842001/
+ 47 – 22842002

Web-stranica:

<http://www.humanrights.uio.no/engleski/>

Email: admin@nchr.uio.no

Radni jezici: norveški, engleski

Programi: studijski programi za ljudska prava, tečajevi, druge aktivnosti vezane uz obrazovanje za ljudska prava, projekti izrade udžbenika.

Ciljne grupe: studenti, nastavnici u srednjim školama, nastavnici u osnovnim školama.

Naziv organizacije: **Norveško vijeća za izbjeglice** (*The Norwegian Refugee Council, NRC*)

Adresa: P. O. Box 6758 St. Olavs Plass, N-0130 Oslo, NORWAY

Telefon/faks: + 47-23 10 98 00/
+ 47-23 10 98 01

Web-stranica: www.nrc.no

Email: Eldrid.Midttun@nrc.no

Radni jezici: engleski, francuski, portugalski i lokalni službeni jezici (armenski, azer, gruzijski, burundi).

Programi: potpora društvima s akutnim i kroničnim potrebama ili društvima u fazi tranzicije. Glavni ciljevi: obrazovanje za ljudska prava, radionice, proizvodnja nastavnih materijala na nacionalnim jezicima.

Ciljne grupe: nacionalna tijela nadležna za obrazovanje, regionalni dužnosnici u području obrazovanja, donositelji odluka i školski ravnatelji, nastavnici i mentori nastavnika, učenici i roditelji.

SLOVENIJA

Naziv organizacije: **Centar za istraživanje obrazovanja** (*Educational Research Institute, ERI*)

Adresa: Gerbizceva 62, 1000 Ljubljana,

SLOVENIJA

Telefon/faks: + 386 1 420 12 40/

+ 386 1 420 12 66

Web-stranica: www2.arnes.si/~culjpeins/

Email: pedagoski.institut@guest.arnes.si

Programi: fundamentalni, istraživački, razvojni i primijenjeni projekti u obrazovanju i srodnim područjima, izobrazba i postdiplomske usavršavanje istraživača, organizacija seminara, stručni sastanci i međunarodne konferencije.

Naziv organizacije: **Zaklada "Zajedno" – Regionalni centar za psihosocijalnu dobrobit djece** (*Foundation "Together" – Regional Centre for Psychosocial Well-being of Children*)

Adresa: Resljeva 30, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA

Telefon/faks: + 386 1 430 12 99/
+ 386 1 430 12 98

Web-stranica: www.together-foundation.si

Email: Eva.Marn@together-foundation.si

Programi: programi jačanja lokalnih struktura u području dječje skrbi i razvoja modela psihosocijalne zaštite i osnaživanja djece pogođene ratom i socijalnim teškoćama u Jugoistočnoj Europi.

Ciljne grupe: nastavnici, školsko osoblje, zdravstveni djelatnici, nevladine organizacije, itd.

Naziv organizacije: **Institut za etnička istraživanja** (*Institute for Ethnic Studies, IES*)

Adresa: Erjavzceva 26, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA

Telefon/faks: + 386 1 200 18 70/
+ 386 1 251 09 64

Web-stranica: www.inv.si

Email: INV@inv.si

Programi: istraživački programi i projekti u području etničkih studija, stručne studije osobito za državne institucije koje se bave manjinskim i kulturnim politikama.

Naziv organizacije: **Mirovni institut** (*Peace Institute*)

Adresa: Metelkova ulica 6, 1000 Ljubljana, SLOVENIA

Telefon/faks: + 386 1 234 77 20/
+ 386 1 234 77 22

Web-stranica: www.mirovni-institut.si

Email: info@mirovni-institut.si

Programi: konferencije, seminari, istraživanja i projekti u području ljudskih prava, demokratizacije, mira i rata, rasizma, rodni i kulturnih studija itd.

Naziv organizacije: **HUMANITAS**

Adresa: Gosposka 10, 1000 Ljubljana, SLOVENIA

Telefon: + 386 1 43 00 343

Web-stranica: www.humanitas-slovenia.org

Email: humanitas@siol.net

Programi: projekti potpore i zaštite deprivilegiranim članovima društva u zemlji i u svijetu; zastupanje njihovih interesa, osobito interesa djece; promicanje i omogućavanje obrazovanja i savjeta na temelju ljudskih prava.

JUŽNA AFRIKA

Naziv organizacije: **Centar za ljudska prava – Sveučilište u Pretoriji** (*Centre for Human Rights – University of Pretoria*)

Adresa: University of Pretoria, 0002, Pretoria, SOUTH AFRICA

Telefon/faks: + 27 12 420–4111/
+ 27 12 362–5168

Web-stranica: www.up.ac.za/chr

Email: scs@up.ac.za

Programi: radionice, seminari, konferencije, specijalizirani programi izobrazbe, obrazovni programi, projekti o obrazovanju za ljudska prava i zakonima o ljudskim pravima u Africi

Ciljne grupe: socijalni radnici, nastavnici, pravnici, policijski djelatnici, nevladine organizacije

Naziv organizacije: **UNESCO-ova katedra za ljudska prava ‘Oliver Tambo’** (*UNESCO žOliver Tambo’ Chair of Human Rights*)

Adresa: University of Fort Hare, Private Bag X1314, Alice 5700, SOUTH AFRICA

Telefon/faks: + 27–40 602 2220/
+ 27–40 602 2544

Web-stranica: http://www.ufh.ac.za (search under: departments/research)

Email: nrembe@ufh.ac.za

Radni jezik: engleski

Programi: obrazovanje za ljudska prava, stručna izobrazba, dokumentacija itd. u području ljudskih prava, demokracije, vrijednosti, mira i snošljivosti

Ciljne grupe: profesionalne grupe, nacionalne institucije za ljudska prava, nevladine organizacije, učenici i nastavnici u srednjim školama i na sveučilištu, nositelji društvenih promjena, strukture civilnog društva.

ŠVICARSKA

Naziv organizacije: **Informacijski i dokumentacijski sustavi za ljudska prava** (*Human Rights Information and Documentation Systems, International – HURIDOCs*)

Adresa: 48, chemin du Grand-Montfleury, CH-1290 Versoix, SWITZERLAND

Telefon/faks: + 41-22 755 52 52/
+ 41-22 755 52 60

Web-stranica: http://www.huridocs.org

Email: info@huridocs.org

Radni jezici: engleski, francuski, španjolski (prijevodi publikacija i na arapski, ruski i druge jezike)

Programi: regionalni susreti i izobrazba o upravljanju informacijama i dokumentaciji o ljudskim pravima, tečajevi za usavršavanje instruktora učitelja.

Ciljne grupe: djelatnici na informacijskim i dokumentacijskim sustavima organizacija koje se bave ljudskim pravima.

Naziv organizacije: **Međunarodni centar za podučavanje o ljudskim pravima i miru** (*International Training Centre on Human Rights and Peace Teaching, CIFEDHOP*)

Adresa: 5, rue du Simplon, 1207 Geneva, Switzerland

Telefon/faks: + 41-22 735 24 22/
+ 41-22 735 06 53

Web-stranica: www.eip-cifedhop.org

Email: cifedhop@mail-box.ch

Radni jezici: francuski, engleski

Programi: međunarodni skupovi u obrazovanju za ljudska prava, regionalni i nacionalni skupovi u

nekoliko zemalja; publiciranje i distribucija materijala u području obrazovanja za ljudska prava; potpora istraživanjima i studijama i izrada nastavnih materijala.

Ciljne grupe: nastavnici u osnovnim, srednjim i strukovnim školama te na učiteljskim fakultetima koji se bave ljudskim pravima i mirom.

Naziv organizacije: **Ljudska prava Švicarska** (Menschenrechte Schweiz MERS – Human Rights Switzerland)

Adresa: Gesellschaftsstraße 45, 3012 Bern, SWITZERLAND

Telefon/faks: + 41-31 302 01 61/
+41-31 302 00 62

Web-stranica: www.humanrights.ch

Email: info@humanrights.ch

Radni jezik: njemački

Programi: online-informacije, obrazovanje odraslih

Ciljne grupe: uprava, socijalni radnici, policija, itd.

TAJLAND

Naziv organizacije: **Azijski regionalni resursni centar u obrazovanju za ljudska prava** (*Asian Regional Resource Center for Human Rights Education, ARRC*)

Adresa: 2738 Ladprao, 128/3 Klongchan, Bangkok, Bangkok 10240, THAILAND

Telefon/faks: + 66 2 377 5641/
+66 1 642 7278

Web-stranica: www.rrc-hre.com

Email: rrc@ksc.th.com

Radni jezik: engleski

Programi: organizacija izobrazbe u obrazovanje za ljudska prava na regionalnoj i nacionalnoj razini, izvještavanje i izdavanje publikacija u području obrazovanja za ljudska prava

Ciljne grupe: podučavatelji u organizacijama koje se bave obrazovanjem za ljudska prava

Naziv organizacije: **Ured za studije ljudskih prava i socijalni razvoj, Sveučilište Mahidol** (*Office of Human Rights Studies and Social Development, Mahidol University*)

Adresa: Faculty of Graduate Studies, Mahidol University, Salaya Campus, Nakhon Pathom 73170, THAILAND

Telefon/faks: (66 2) 441-4125 ext. 400
401/441-9427

Email: tencs@mahidol.ac.th